

Tasuta
Ilmub kaks
korda kuus
Tiraaž 10 860

Viimsi Teataja

Samblike inventuur

Kevadel tellis vald samblike inventuuri ja fokuseeris selle vääriselupaikadele. Neist kolm asub **Rohuneeme maastikukaitsealal**, mille kogupindala on 26,5 ha. **Loe lk 10**

Noortevolikogu uus koosseis

Viimsi noortevolikogu 2024/25 aasta koosseisus on 23 noort, neist 15 on täisliikmed ja 8 vabaliikmed. Saame nende kõigiga tuttavaks. **Loe lk 13**

Maailm läbi värviliste prillide

Kunstnik **Urmas Puhkani** maastikud on tähenduslikud ja heas mõttes lapsemeelsecki. Näitust "Läbi värviliste prillide" saab näha Viimsi kunstikooli galeriis. **Loe lk 15**

VIIMSI MUUSIKALITEATER tähistab sünnipäeva ja toob lavale vanad hitid. **Loe lk 14 >>>>>**

Preemia antakse üle president Lennart Meri sünniaastapäeva tähistaval üritusel

LENNART MERI PREEMIA

ESITA TAOTLUS 10. JAANUARIKS

LISAINFO: viimsi.ee/lennartmeripreemia

VIIMSI

JUHTKIRI

Kompromisside kunst

Kohalik omavalitsus seisab sageli silmitsi keerulise ülesandega leida lahendusi, mis arvestaksid kogukonnaliikmete erinevate ootustega.

Näiteks on üheks kogukonna ootuseks hoida rohealasad ja piirata elamuuehitust. See ootus on välja tulnud ja leidnud kinnitust läbi erinevate kaasmiste – küsitlused, rahulolu-uuringud, aga ka visioonipäevade töötoad. Samas on ootused, mis tulevad otse elanikelt, tihti vastuolulised. Võtame või näiteks olukorra, kus ühed soovivad jalgpallihalli ja teised on vastu uue spordihalli rajamisele oma kodupiirkonda. Uute elamute ja elanike lisandumine tekitab samuti vastakaid arvamusi. Ühelt poolt ei taheta elamuarendusi juurde ja ootus on kvaliteetsema elukeskkonna järele, kodulähedastele teenustele. Teisalt aga, kui asuda planeerima näiteks ärihoonet, siis tõusetub teema, et seda ei ole ikka vaja ja võiks olla pigem elamud. Nii näiteks on arutelud vallamaja vastas oleva planeeringu puhul olnud – ärihoonet lähinaabrid ei soovi, aga alternatiivina on mh pakutud elamu ehitamist.

Kuidas neid olukordi lahendada? Kas need elanikud, kes on vastu ja teemat aktiivselt kajastavad, ongi alati kogukonna hääl? Või on kogukonna häälks need tihti enamuses olevad elanikud, kes pigem on rahul ja ei pea vajalikuks kaasa rääkida? Kas äkki ülevallalised uuringud on need, millest juhinduda? Need on küsimused, millega vallavalitsus silmitsi seisab. Ja neid huve tulebki tasakaalustada kaasamise protsessis, mille lõpptulemusena võiks sündida kompromiss.

Kogukonna ootusi ei saa lahendada ühepoolset või ühe huvigrupi kasuks – oluline on avatud ja mõistev dialoog.

Erinevad arvamused on igati tervitatav nähtus ja olukorrad, kus kogukonnas on esindatud täiesti vastandlikud seisukohad, ei ole haruldased. Vallavalitsus peab nende lahendamiseks tasakaalustama erinevaid huve ja vajadusi ning otsima konsensust. Peame leidma võimalusi, kuidas arvestada võimalikult paljude kogukonnaliikmete ja nende huvidega, ilma et tekiks liialt

sügavaid lõhesid. Tegelikult ju soovivad kõik, et vallal hästi läheks, kuid vaade lahendusele on erinev – kellel piirneb see naaberkinnistuga, kellel on küla- või vallaulene ja mõnel aastakümnete pikkune. Kui vaadata erinevaid mõju mastaape ning perioode, siis võivadki tekkida erinevad arusaamised. Seetõttu ongi vallavalitsusel kandev roll selgitamisel, miks teatud otsus on vajalik ja miks midagi tehakse. See on raske töö, eriti kui esmapilgul ei soovita erinevaid aspekte näha või kuulda. Aga see on vajalik etapp konsensuse leidmisel.

Mis on konsensus? Konsensus ehk ühismeel on definitiooni järgi grupi inimeste arvamus ühisosa või ühine arvamus. Konsensuse leidmise protsessiks on väitlus või arvamuste vahetus (kaasamisprotsess), mille kaudu võidakse jõuda arvamuste kokkulangemisele vaadeldavas küsimuses. Sageli kõik polegi ühel nõul, aga ollakse valmis toetama enamuse tahet. Konsensuse liigiks on ka kompromiss, mida võib pidada osaliseks konsensuseks. Konsensuse saavutamine võib eeldada mõlemalt poolt sammu astumist kompromissi suunas. Kahjuks esineb tihti olukordi, kus vastuseisuga minnakse lõpuni ja ei taheta aksepteerida suurema kogukonnaosa tahet või ootusi. Sellistes olukordades on avatud ja mõistev dialoog äärmiselt oluline, et leida tasakaal kogukonna eri osapoolte vahel.

Kogukonna ootusi ei saa lahendada ühepoolset või ühe huvigrupi kasuks – oluline on avatud ja mõistev dialoog. Kõik me soovime paremat elukeskkonda, kuid selle saavutamise eeldab tihti kompromisside leidmist ja oskust vaadata kaugemale kui hetkeemotsioonid. Koos saame otsida lahendusi, mis ei süvenda erimeelsusi, vaid toovad meid lähemale üksteisemõistmisele. Meie ühine eesmärk on Viimsi – vald, kus kõigil on hea ja turvaline elada. Soovin rohkem üksmeelt ja kompromissidele avatust! See liidab meid ka kogukonnana.

Alar Mik
abivallavanem

Lugeja jäägu kuningaks ja leheteemad põnevaks

UUS TOIMETAJA Tere! Saame tuttavaks! Mina olen Oliver ja ma asendan Viimsi valla infolehe toimetamisel Janet tema lapsepuhkuse ajal. Mis on mul siis oma tööaja jooksul plaanis teha? Võin lubada, et kõik see, mis on hea ja lugeja jaoks oluline, jääb lehte alles. Näiteks lehe ilus kujundus ja hästi loetav kirjastiil ning olulised igapäevased teemad nagu Viimsi keskuse arendamine, liiklus või (huvi)haridus. Kirjutada tasub ka huvitavatest tegevustest ja sündmustest, millest vallarahvas soovi korral osa saab.

Oliver Õunmaa
Viimsi Teataja toimetaja

Samuti on nõuandvatel artiklitel näiteks sellest, kuidas kujundada oma koduaeda või mida tarka teha sügisel maha langenud puulehtedega, kindlasti oma koht infolehes. Vallalehe üks ülesanne minu meelset ongi oma lugejaid kasulikumini harida. Sealhulgas ka teavitada läbi ilmekate näitelugude, milliseid teenuseid vald oma elanikele pakub ja kuidas rahvas neid kasutada saab.

Samuti tasub endiselt tutvustada põnevaid inimesi, kes Viimsi vallas elavad. Tunne oma naabrit! See tekitab ühtsust ja kogukonnatunnet. Oh! Põnevaid teemasid, millest kirjutada, on lõputult.

Samas ei saa kindlasti läbi ka muutusteta, sest kõik meie ümber areneb pidevalt ja aina kiirenevas tempos. Kas me tahaks täna lugeda näiteks samasuguseid ajalehti, nagu neid loodi enam kui 100 aastat tagasi? Toona kirjutati veel gooti kirjas ning illustreerivaid pilte võis lehes kohata harva. Ajaleht nägi välja toimetaja keeles nagu tinaladu – lehekülgede kaupa katkematu ja tihket teksti, mida ilmestasis vaid üksikud jooned ja reklaamid. Tänapäeval samamoodi lehte kujundades ei püüaks artiklid pilku, neid oleks raske lugeda. Niisiis tuleb meil pidevalt ajaga kaasas käia, jälgida lugejate muutuvaid eelistusi, vaadata, mida naabrite lehed teevad, ja teha veel paremini. Ehk saab muuta näiteks põnevaid viimsilasi kirjeldavaid lugusid ka kujunduslikult mitmekesisemaks ja põnevamaks? Võibolla saame kirjutada veel inimlikumalt ja mõistetavamalt? Vallalehe toimetaja on ju nagu tõlk, kes keerulises sõnastuses otsuseid arusaadavaks muudab ja need lugejale lahti mõtestab. Ja toob välja selle, mis vallarahvale olulisim ja tõene, sest infotulva, vahel ka kuulujutte ja vasturääkivusi, võib olla mõne kuuma teema puhul palju.

Muudatusi oleks kindlasti ka Jane teinud, mina siis lihtsalt jätkan sama teed. Jah, kõik uuendused ei ole alati mõistlikud, vahel tasub hoida ka hästi toimivat vana, kuid ma ei tohi kunagi mõeldagi, et ainult vanasti oli taevast sinisem ja muru rohelisem.

Selle üle, kuidas muuta lehte paremaks, tasub Oliver Õunmaa sõnul mõelda pidevalt. Foto: Kenneth Kadastik

Pidevalt uudishimulik ja uuele avatud

Nagu veenduda võisite, panin ma lugejale olulisima ka siinses arvamusel esikohale ja nii tuleks ka lehelugusid kirjutada. See, mis elukoige elanikke puudutab, tuleb seada esikohale. Ma ei tõtanud kohe endast pajatama, kuid antud juhul on uue töötaja tutvustamine igati asjakohane.

Toimetaja on nagu tõlk, kes muudab keerulised teemad arusaadavaks.

Niisiis, olen kirjutanud ja toimetanud lehelugusid ja aidanud kujundada ajalehti ligi 20 aastat. Ikka neid pidevalt uuendades ja ajaga kaasas käies. Ajakirjanik peab olema pidevalt uudishimulik ja uuele avatud. Alustasin Eesti Päevalehes noore reporterina ning asusin seejärel tööle Tallinna linna kantseleisse ajalehe Pealinn toimetajana. Aitasin pisikesest harva ilmuvast infolehest teha täiemõdulise nädalalehe. Peagi avasime lugejate huvi tõttu paberlehe kõrval ka Pealinn veebiajalehe, kust erinevalt teistest portaalist

sai artikleid lugeda tasuta. Mitu korda jõudsin muuta nii paber- kui ka veebilehe kujundust moodsamaks ja paremini loetavaks. Meie lehe peatoimetaja andis mulle ikka pihku pataka nädalalehti ja ütles, et vaata, kuidas siin kirjutatud ja kujundatud on, kas me saaks teha sarnaselt, aga samas ikka enda moodi? Ja lugude mõistetavuse osas oli kord kõva – segaselt ja ametnikukeelset kirjutatud artikleid lehte ei pääsenud. Võtsime tihti need n-õ pulkadeks lahti ja ehtasime kasvõi nullist uuesti üles, sest lugejat ei saanud alt vedada. Loodan, et suudan Viimsi lehes sama joont jätkata.

Pea tunnustama, et ma pole ise Viimsi elanik, vaid mu kodu jääb siit kaugele Märjamaale. Kuid Viimsis elab mu õde, kellel olen tihti külas käinud ning tema juures ka pikemalt peatunud. Olen huvi pärast Viimsit ja selle ümbrust avastamas käinud ning oma Meriväljal elavale sõbrale siin autojuhtimist õpetanud. Mulle meeldib väga Haabneeme rand, minu meelest on see üks ilusamaid randu Harjumaal. Ning Viimsis asub üks puidupood, kust saan osta spetsiaalseid liiste, et teha ise raame oma maalidele. Seega päris võõras Viimsi mulle pole ning kindlasti saab see nüüd veel tuttavamaks.

Viimsi Teataja

Toimetaja ja reklaamitoimetaja: Oliver Õunmaa, tel 5686 0007, e-post oliver.ounmaa@viimsi.ee
Väljaandja: Viimsi Vallavalitsus
Trükkitoimetanud: Meedium OÜ, tel 5661 1097, e-post yks@ajakirjyks.ee
Kojukanne: Eesti Post AS, tel 661 6616 E–R kell 9–20, L–P ja riigipühadel kell 9–15, e-post info@omniva.ee

Vallaleht ilmub kaks korda kuus reedeti. Infolehtede digiarhiivi vaata veebist aadressil viimsi.ee/viimsi-teataja/arhiiv.
Ajaleht järgmine number ilmub 15. novembril. Kaastööde ja reklaamide esitamise tähtaeg on kolmapäev, 6. november.

www.viimsi.ee

Toimetust ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressil ajaleht@viimsi.ee. Kaastöid võib tuua ka otse toimetusse või saata postiga aadressile **Nelgi tee 1, 74001 Viimsi, Harju maakond**.
Toimetusel on õigus kaastöid toimetada ja lühendada.

Mis ja milleks on servituut?

SERVITUUDID Lihtsustatult öelduna on servituut kokkulepe vähemalt kahe isiku vahel, kellest vähemalt üks on kinnisasja omanik. Selline kokkulepe annab loa või keelab võõrast kinnisasja kasutada.

Kristiina Laura Järve

vallavalitsuse jurist

Seega servituut on kinnisasja koormatis, mis kohustab kinnisasja omanikku lubama teisel isikul kinnisasjal miskit teha või teatud viisil ja otstarbel kinnisasja kasutada (nt lubatakse kasutada erateed sõitmiseks). Samuti on võimalik seada servituut, millega isikut kohustatakse teatud tegevusest kinnisasjal hoiduma (nt mitte paigaldama kõrgemat aeda kui 1 m). Servituutide seadmiseks tuleb pöörduda notari poole, et sõlmida vastav leping ja teha kanded kinnistusraamatusse.

Kuidas servituudid jagunevad?

Servituudid jagunevad reaalservituutideks ja isiklikeks servituutideks. Kui servituut on tehtud teise kinnisasja igakordse omaniku kasuks, siis on tegemist reaalservituudiga. See tähendab, et kui kinnisasi, millele on tehtud servituut, müüakse maha, siis servituut koos kohustustega jääb ikka kehtima. Reaalservituut ei või kinnisasja omanikku kohustada mingiteks tegudeks, välja arvatud nendeks, mis on abistava tähendusega. Reaalservituudi sisuks saab olla näiteks valju heli või konkreetsete lõhnade talumise kohustus. Samuti saab reaalservituudi sisuks olla keeld piirata vaatevälja vms.

Kui servituut on tehtud konkreetse isiku kasuks, siis on tegemist isikliku servituudiga. See tähendab, et ainult konkreetne isik saab servituudis nimetatud õigust kasutada. Näiteks saab anda konkreetsele isikule õiguse korjata kinnisasjalt õunu vms. Tih-

Kui ainus rada koduni viib näiteks läbi naabrile kuuluva metsa, tasub temaga kokku leppida ja sellele teele servituut seada. Naabril pole õigust sel juhul ligipääsu koduni langetatud puude või aiaga takistada. Foto: Oliver Õunmaa

tiipeale tehakse isiklik servituut kinkija kasuks, kui sõlmitakse kinnisasja kinkileping. Seda selleks, et tagada kinkijale õigus kasutada kinnisasi elamiseks kinkija elupäevade lõpuni.

Kuidas servituudid tekkivad ja lõppevad?

Servituute seatakse notaribüroos, kus sõlmitakse kokkulepe ja tehakse kinnistusraamatus vastavad kanded.

Servituudid on kasulikud naabritevaheliste tülide ärahoidmiseks.

Sellises lepingus kajastatakse servituudi ala, poolte õigused ja kohustused ning vajadusel tähtajad ja tasu. Servituut võib olla kas tasuta või ühekordse või perioodilise maksega.

Servituuti saab lõpetada poolte omavahelisel kokkuleppel, mitte ühe poolte soovil. Servituut lõpeb kande kustutamise ja kinnistusraamatust.

Kuidas kasutada servituute oma igapäevaelus?

Näiteks maja ostmisel tuleb kinnistusraamatust kontrollida, kas kinnisasjale on seatud servituute. Maja uuel omanikul on oluline teada, kas majale on tagatud ligipääs avalikult kasutatavalt teelt või erateelt. Juhul, kui ligipääs on erateed kasutades, siis oleks hea, kui kinnistusraamatus kajastuks servituut sellise õigusega.

Samuti tuleb servituut kasuks, kui naabril on maasikad punasemad kui oma aias. Sellises olukorras saab näiteks sõlmida naabriga kokkulepe isikliku servituudi õigusega korjata naabri kinnistult maasikaid tasuta või tasuta.

Võimalik on seada ka paadisilla kasutamise servituut, kui endal on olemas paat, kuid puudub mugav sild.

Väga levinud servituutideks on näiteks hoidumisservituudid, millega hoidutakse ehitamisega päevavalguse varjamisest või kinnisasjal loomapidamisest (kuked, lambad jne).

Kokkuvõttes võib öelda, et servituudid on kasulikud naabritevaheliste tülide ja konfliktide ärahoidmiseks.

Teated

2024. aastal on pensionäride ühekordne toetus 130 eurot

Toetust makstakse vanadus- ja rahvapensioni saajatele, kelle rahvastikuregistrirärgne elukoht on registreeritud Viimsi valda enne 31. detsembril 2023.

Toetuse taotlust on võimalik esitada kuni 6. detsembrini. Juhime tähelepanu, et pärast seda tähtaega taotlusi vastu ei võeta.

Toetuse esmakordsel taotlemisel tuleb vallavalitsusele esitada taotlus, kus on ära toodud taotleja nimi, isikukood, kontaktandmed ja pangakonto number. Mugavaim viis on taotlust esitada Viimsi valla iseteeninduskeskkonnas (vajalik ID-kaardi, Smart-ID või Mobiil-ID olemasolu) veebiaadressil www.viimsi.ee/taotlused/uehekordne-toetus-eakatele. Paberkanjal on võimalik taotlust esitada vallamajas aadressil Nelgi tee 1, Viimsi alevik.

Toetus makstakse välja hiljemalt 10. detsembril.

Pensionäridele, kes sai toetuse eelmisel aastal pangakontole, kantakse sel aastal toetussumma automaatselt samale kontole. Kui toetuse saaja arvelduskonto number on muutunud, tuleb sellest teada anda, helistades telefonil 602 8825 või 602 8867 või kirjutades e-posti aadressil sandra.hommuk@viimsi.ee.

Täpsemat infot saab vallavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakonnast vastuvõtuaegadel: esmaspäeviti kell 14–17 ning neljapäeviti kell 9–12 ja 14–17 või helistades telefonidel 602 8825 ja 602 8867.

Lemmi Park

sotsiaaltöö peaspetsialist

Kannikese tee remont toob jõulinnaku ja uued puud

Valminud on Kannikese tee uuendamise projekt, millega on kavas korda teha senine sõidutee, ehitada kergliiklustee ning rajada uus valgustus.

Kannikese tee ehitusprojekti koostas Keskkonnaehitus OÜ, lähtudes 2023 detsembris kehtestatud detailplaneeringust. Planeeringu järgi läheb remonti olemasolev Kannikese sõidutee, rajatakse uus jalgratta- ja jalgte, tänavavalgustus ning sademeveesüsteem ja luuakse ühendus Nelgi põigiga. Sõidutee saab asfaldi, lisandub 3 meetri laiune asfaltiga jalgratta- ja jalgte. Liiklust hakkavad rahulikuna hoidma tõstetud ristmik ja künnis.

Nii Kannikese tee sõidutee äärde kui ka olemasolevale Kannikese haljakule istutatakse palju uusi puid. Tee äärde püstitatakse ka jõulinnak, kus kõigil tervisespordiharrastajatel on võimalik vabas looduses kasutada erinevaid väljõusaali treeningpinke.

Viimsi vallavalitsus vaatas kõigele selleks läbi Kannikese tee rekonstrueerimisprojekti ja algatas Kannikese tee sõidutee ning jalgratta- ja jalgte tee-ehitusloa andmise. Enne ehitusloa andmist avalikustab vald ehitusloa eelnõu ning kõigil asjasse puutuvatel isikutel ja maaomanikel on võimalik selle kohta arvamust avaldada. Esimesed kaasamised on juba läbi viidud EHR-is tehnovõrkude osas (sh on kajastatud teedeehituslik lahendus joonistel).

Oma seisukoha saab ehitusloa andmise avatud menetluse raames saata 10 päeva jooksul, s.o hiljemalt 11.11.2024 e-posti aadressile kommunaal@viimsi.ee. Kannikese tee sõidutee ning jalgratta- ja jalgte ehitusprojekti on kõigil huvilistel võimalik tutvuda ka vallavalitsuses kohapeal (Nelgi tee 1, Viimsi alevik).

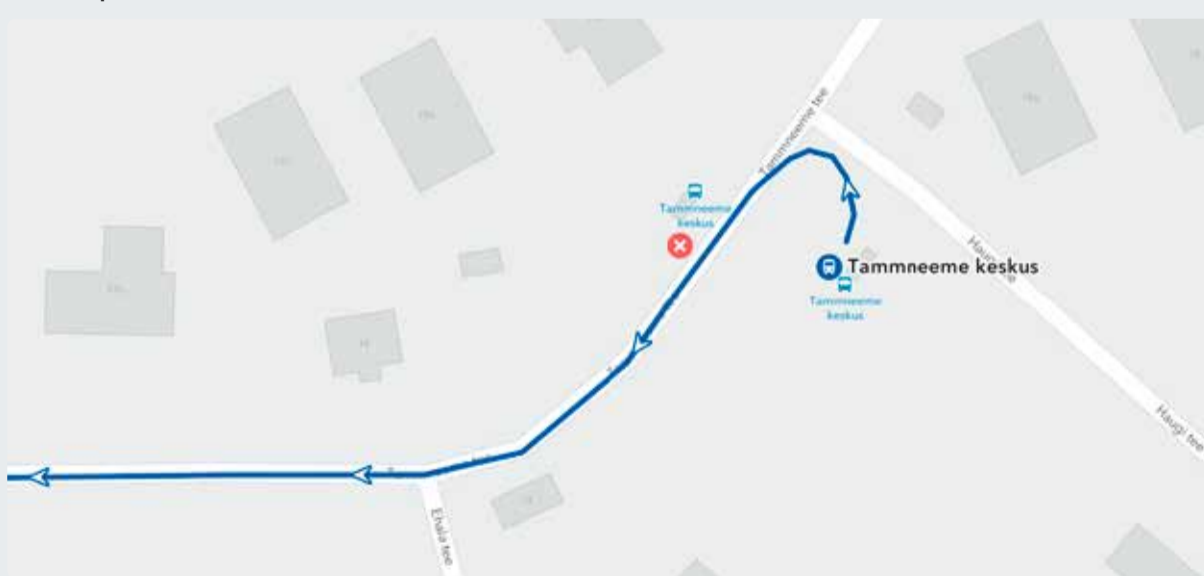
Sim Jürima

teede vanemspetsialist

Praegu katab Kannikese teed kruus. Foto: Oliver Õunmaa

1. novembrist muutuvad Viimsi ja Harju maakonna bussiliinide sõiduplaanid

Alates 1. novembrist on liini 115 algpeatas Tammneeme keskus. Skeem: Viimsi valla kommunaalteenistus

Leppneeme-Kelnase parvlaeva sõiduplaani muudatus ja sõitjatelt laekunud ettepanekutega seoses korregeritakse alates 1.11.2024 Viimsi siseliinide sõiduplaane.

Lisaks muutuvad ka maakonnaliini nr 114, 115 ja 174 sõiduplaanid. Kõik Balti jaamast väljuvad ja mööda Mere puisteed sõitvad liinid hakkavad peatuma Mere puistee peatuses.

Muutub ka liini 115 algpeatas – selleks saab tänane

lõpp-peatus Tammneeme keskus. Suunaga Tallinnasse Tammneeme teel olevas peatuses nimega Tammneeme keskus peatuvad ainult siseliinid, maakonnaliin 115 seal enam ei peatu.

Sõiduplaanidega saab tutvuda ja reisi planeerida veebilehtedel www.peatus.ee ning ytkpohja.pilet.ee/.

Imre Saar

kommunaalteenistuse juhataja

LIKLUSOHUTUS: kiiruse ületamine muutus Pargi teel keerulisemaks

LIKLUS Senini sõitsid mõned juhid Pargi teel 30 km/h kiiruspiiranguga alal suisa kiirusega 70 km/h, kuid kitsam sõidutee ja ülekäigurajad on vähendanud Pargi teel kihutamist.

Heiko Leesment

avalike suhete osakonna juhataja

Pargi tee liikluskorraldus muutus oktoobris, et elanike soovidele vastu tulla ja laste koolitee ohutumaks muuta. Liiklusrikkumised olid siiani piirkonnas sagedased. Esiälgsel hinnangul on ümberkorraldused pannud autojuhte sõidukiirust vähendama.

Oktoobris rajati Pargi teele ülekäigurajad ning kitsendati sõiduteed. Kohalikke elanikke, eriti lapsevanemaid häiris juba mõnda aega see, et autojuhid ei järgi Pargi teel piirkiirust, milleks on 30 km/h. Antud teel kihutasid mõned juhid lausa kiirusega üle 70 km/h. Lisaks sõideti tihti ühesuunalisel teel vastassuunas. Juhtide vastutustundetu käitumine tekitas ohtlikke olukordi. "Me ei soovinud Pargi teed sulgeda, vaid kitsendasime olevat teed haljastuselementidega, et suunata sõidukiirust seal kehtivaid liiklusreegleid täitma," selgitas valla transpordi vanemspetsialist Rait Parve.

Kitsam teelõik on ka ilus

Tee kitsendamine on mujal riikides olnud hea meetod liikluskultuuri parandamiseks. Hea näide on ka Haabneemes kooli ees asuv Randvere tee lõik, kus sõidutee kitsamaks muutmine rahustas liiklust.

Kuna Pargi tee kergliiklusteed ja Karulaugu terviseraja vahelist ühendust kasutavad aastaringselt aktiivselt nii koolilapsed enda kooliteena, jalutajad piirkonna nautimiseks kui ka (harrastus)sportlased sportimiseks, siis valiti sõidu-

tee kitsendamise erinevatest variantidest Pargi teele sobivaim ja toimivaim lahendus. Muudatuse järgselt on Pargi tee ühesuunalises lõigus nüüd sõidutee laius 3,2 m ja lubatud piirkiirus endiselt 30 km/h. Tee kitsendamiseks on hetkel kasutusel betoonvaasid, kuhu on istutatud erinevaid taimi. Kõik vaasid on tähistatud helkurribadega (liiklusmärkidega), mis teevad nad nähtavaks ka pimedal ajal ja suunavad liiklust takistusest mööda. "Vaaside kaugus ülekäigurajast sõltub vaasi kõrgusest – kõrgemad (üle 70 cm) vaasid on paigaldatud ülekäigurajast kaugemale, tagades avara ja ohutusnõuetele vastava nähtavuskolmnurga ülekäigurajale lähenedes," tõi Parve välja.

Sageli sõideti ühesuunalisel teel ka vastassuunas.

Olgu siinkohal lisatud, et liiklusseadus lubab sõidukeid parkida 5 m kaugusele ülekäigurajast, Pargi teel on samuti seda järgitud.

14 uut parkimiskohta

Valla haljastus- ja heakorrateenituse juhi Allar Lehtsalu sõnul sobivad paigaldatud vaasid hästi ka Mõisaparki ning lopsakat lilleiluu hakkab seal nägema igal aastaajal. "Sügisel ajal sobivad vaasidesse hästi kanarbikud ja männid, suvehooajal võiks neis olla lisaks suvelilled," rääkis Lehtsalu. Ta lisas, et taimede valimisel ja hooldamisel arvestatakse sellega, et need ei hakkaks varjama teed ületavaid inimesi, sest ohutus on ja jääb olulisimaks.

Pargi tee sai kitsamaks kaunite lillekastide abil.
Foto: Rait Parve

Lisaks on Pargi tee ääres 14 uut parkimiskohta, mida saab kasutada Mõisapargis toimuvate sündmuste korral, terviserajale või mänguväljakule minnes, aga ka parki jalutama tulles. Teele on joonitud ja märkidega tähistatud 2 uut ülekäigurad.

Rait Parve kinnitusele on juba mitmed viimsilased uut lahendust kiitnud. "Peale vaadates on muudatuste mõju näha, kuid täpsemalt saame liiklusohutuse paranemisest rääkida liiklusandmete võrdlemisel enne ja pärast Pargi tee kitsendamist," ütles ta.

Järgmisena ongi kavas mõõtetulemusi võrrelda ning analüüsida

tasub teada

Politsei tabab aina enam liiklusrikkujaid

9. septembrist 28. oktoobrini kogutud politseistatistika järgi registreeriti Viimsis süütegusid 160 ehk 39 juhtumi võrra rohkem kui varasematel aastatel samal perioodil. Kuna tõus on tulnud muuhulgas liiklusrikkumiste arvelt, on liiklusaligaanide ohjamine igati õigustatud.

Eelmainitud aja jooksul teatati politseile viiest vigastatutega liiklusõnnetusest. Lisaks autojuhtidele teevad muret ka elektritõukside juhid, sest neli õnnetust neist toimus just kergliikuri osalusel ning üks juobes juhi tõttu.

Politsei pidas kinni kaks juobes ja seitse juhtimisõiguseta juhti.

vaatenurgast, kas lahendus vajab mingil määral parendamist. "Pargis ja seda läbival kooliteel käib päe-

vas sadu lapsi. Soovime, et nende liikluskeskkond oleks ohutu," lausus Parve.

Eelarveplaan toob uue lasteaia ja koolile juurdeehitise

EELARVE Järgmisel aastal valmivad näiteks erivajadustega inimeste keskus Haabneeme alevikus ja Pärnamäe lasteaed. Nii seisab Viimsi vallavolikogu vastu võetud tegevuskavas ja 2029. aastani kehtivas eelarvestrateegias.

Heiko Leesment

avalike suhete osakonna juhataja

Valmis peaks saama ka jalgpalli ja kergejõustiku sisehall, Pärnamäe lasteaed ja Haabneeme kooli HEV-õpilastele mõeldud juurdeehitus. Samuti valmib suurem osa Tamme pargi rajamiseks kavandatud tööst. Suuremad investeeringud on seotud ka teedeehitusega.

Vallavanem Illar Lemetti kinnitusele loodab vald investeeringute

Nii peaks Pärnamäe lasteaed valminult välja nägema. Praeguseks on majakarp juba püsti.

Eskiis: Toomas Mägi / TiTo Arhitektid

tegemisel maksimaalselt kasutada erinevaid toetusi. "Teisalt soovime hoida valla teenuseid viimsilastele ootuspärasel tasemel," lausus ta. "See on väljakutse, aga targa ma-

jandamisega kindlasti võimalik."

Eelarvekomisjoni esimehe Jaanus Koni sõnul on jätkuvalt olulise kohal elukoha registreerimine. "Valla arengu seisukohalt on väga

tähtis, et kogukond tervikuna väärtustaks siinset elukeskkonda ja panustaks oma maksudega kodukoha arengusse," ütles Koni.

Eelarve koostamisel on olnud olulised ettevaatlikkus ja kokkuvõtteid.

Vastu võetud eelarvestrateegia lähtub Eesti Panga majandusprognoosist ja seadusemuudatustest, mis mõjutavad omavalitsuste tulu baasi. Vallavanema sõnul on eelarve koostamisel olnud oluline ettevaatlikkus ja kokkuvõtteid.

Valla finantsvõimekuse seisukohalt on Eesti majanduse seisu kõrval oluline mõju ka omavalitsuste rahastamise muutusel. "Näiteks

pole meil veel teada, milliseks kujuneb maamaksu laekumine järgmisel aastal," ütles volikogu eelarvekomisjoni esimees Jaanus Koni.

Lisaks mõjutavad valla finantsvõimekust ka tulumaksuseaduse muudatused, mille mõju avaldus osaliselt juba sel aastal.

"Riik on otsustanud vähendada nende omavalitsuste sissetulekuid, kus elavad nooremad elanikud," selgitas Lemetti. "Samas ei ole arvestatud, et suuremate maksulaekumiste kõrval on lasterikastel omavalitsustel ka oluliselt kõrgemad väljaminekud. Tänu omavalitsuste tehtud selgitustööle on kärped küll oluliselt väiksemad, kui alguses planeeriti, aga nende mõju eelarvele on siiski tuntav."

Uuendatud eelarvestrateegia aastateks 2025–2029 võttis Viimsi vallavolikogu vastu 15. oktoobri istungil.

Kuidas läheb teiste oma-valitsuste jalgpallihallidel?

SISEHALL Viimsi jalgpalli ja kergejõustiku sisehalli ehitus on alanud ja tööd peaksid lõppema järgmise aasta sügisel. Küsisime teistelt Eesti omavalitsustelt, kuidas hallide rajamine on muutnud nende spordiharrastajate tingimusi ja millist kasu see kogukonnale on toonud.

Heiko Leesment
avalike suhete osakonna juhataja

Eesti maakondades 2020. aastal alanud jalgpallihallide rajamist toetava riikliku programmi abil on hallid loodud Haapsalus, Raplas, Tartus, Viljandis ja Pärnus. Ehitustööd käivad või on lõpusirgel veel Paides, Narvas, Kuressaares ja Rakveres. Programmist sai toetuse ka Viimsi vald, kes sai oma sisehalli rajamiseks 1,5 miljonit eurot.

Viimsisse planeeritavas 10 635-ruutmeetrisel pindalaga sisehallis hakkavad tulevikus treenima nii lapsed kui ka täiskasvanud. Jalgpallurid vabastavad ajad teistes praegu väga hõivatud Viimsi spordisaalides, võimaldades neid kasutada muude spordialade harrastajatel, kes samuti kannatavad ruumipuuduse ja vabade treeningaegade nappuse all. Jalgpall on Viimsis kõige populaarsem spordiala,

mille harrastajate arv küündib hinnanguliselt pea tuhandeni. Treeningtingimused paranevad ka kergejõustiklastel, kelle jaoks on hallis eraldi ala.

Uurisime teistelt omavalitsustelt, kuidas on hallid nende kogukonda ja spordielu mõjutanud.

Pärnu jalgpallihall

Pärnu jalgpallihall on pneumohall, mis avati 5. novembril 2023. Hallis on täismõõtmega 3. põlvkonna kunstmuruga jalgpalliväljak, kus igapäevaselt treenivad kohalikud jalgpalliklubid. Vabade aegade korral on oodatud ka teiste spordialade harrastajad, kes vajavad suuremat väljakut, näiteks kettagolfi harrastajad.

Kunstmuruväljaku täismõõtmel on 100 x 64 meetrit. Halli on rajatud ka nelja rajaga tartaankattega jooksusirge, mida saab kasutada mitmesugusteks tegevusteks. Sportlastele on kohapeal neli riietus- ja kaks duširuumi. Pealtvaatajate jaoks on olemas seisukohad, istekohad puuduvad.

Pärnu jalgpallihall. Foto: erakogu

Alates kella 15.30-st kuni 22-ni on hall novembrist märtsini maksimaalselt hõivatud. "Positiivne on see, et jalgpalluritele on loodud head talvised treeningtingimused täismõõtmes väljakul," ütles Pärnu spordikeskuse teenindus- ja turundusjuht Roland Šimanis.

Viljandi Männimäe jalgpallihall

Halli avamine 2021. aasta novembris parandas oluliselt treeningtingimusi Viljandi linnas, vabastades aastast umbes 600 tundi saaliaegu, mis jagati teistele pallimängualadele.

Hall on 118 meetrit pikk, 77 meetrit lai ja 23 meetrit kõrge. Selles on täismõõtmes jalgpalliväljak, kaheksajaline jooksuring ümber väljaku ja peasirgeline neljajooksurada, mis võimaldavad joosta 60- ja 100-meetrist distantsi. Samuti on olemas ala jõutreeninguteks koos vajaliku inventariga.

Halliga on ühendatud 520 ruutmeetri suurune olmehoone, kus on neli riietusruumi, pesemis- ja

tualettruumid, samuti treenerite ja kohtunike ruumid. Pealtvaatajatele on rõduga ala, mis mahutab kuni 200 inimest.

Viljandi spordikeskuse juhataja Mati Jürisson märkis, et hall on tühi hommikupoolikutel, kui koolid seda ei kasuta. "Samas saavad kõik huvilised üksikpiletiga halli jooksma tulla või jõusaali kasutada. Halli aktiivne kasutus kestab oktoobrist aprilli keskpaigani," selgitas Jürisson.

Rapla jalgpallihall

Rapla jalgpallihall avati 2022. aasta kevadel ja see rajati kunstmuruväljaku kohale. Hall on olnud aktiivses kasutuses algusest peale, kuna asub ühe Rapla põhikooli kõrval ja leiab kasutust ka hommikupoolikul, kui seda kasutavad koolid.

Raplamaa jalgpallikooli juhataja Taavi Tüvist tödes, et hall on treeningutega hästi hõivatud ning sellel on kasutajaid ka naabervaldadest ja maakonnast, näiteks Sakkust ja Tallinnast. "Treeningrühpid on hästi täitunud ja voolavus on väike. Hallil on siin oma osa," lisas Tüvist.

Jalgpall on Viimsis kõige populaarsem spordiala.

Lisaks jalgpallile toimuvad hallis ka kergejõustikutreeningud, kuigi jooksuradu seal pole. Hallis korraldatakse ka eakate (60+) kõnnijalgpalli gruppe. "Halli majandamine on kindlasti väljakute, kuid see on selge valla investering tervisesse ja odavam, kui hiljem tagajärgedega tegelemine," märkis Tüvist.

Tartu Annemõisa jalgpallihall

Jalgpall on Tartus juba aastaid üks enim harrastatud spordialasid. Linnas tegutseb viis jalgpalliklu-

bi, kus treenib ligi 2000 sportlast. Kunstmurukattega pneumohall, mis valmis 2022. aasta aprillis, on parandanud oluliselt jalgpallurite treeningtingimusi ja on ka suurepäraseks treeningpaigaks ümbruskonna koolide õpilastele.

Haapsalu jalgpallihall

Haapsalu jalgpallihall avati 2021. aasta lõpus. Hallis on täismõõtmega kunstmurukattega jalgpalliväljak, mida kasutatakse treeninguteks, võistlusteks ja laagriteks. Halli juurde kuulub kaks riietusruumi.

Leeveneksid mitmete alade harrastajate tingimused

Juunikuus Viimsi Teatajale intervjuu andnud Viimsi jalgpalli kogukonna juhi Erle Meresmaa sõnul ollakse täna olukorras, kus valikuid on kaks, aga neist kumbki pole hea. "Esindusmeeskonnad tegid treeninguid Tallinnas jalgpalliliidu hallis, aga seal on võimalik kasutada vaid aegasid, mis jäävad teistest üle ja neidki jagus vaid esindusmees- ja -naiskonnale. Noored, kes moodustavad 80% meie klubis treenijatest, olid kas õues või saalides. Lisaks logistilisele väljakutsele tuleb Tallinnas treenimise kõrval arvestada sellega, et treeningud toimuvad ebamugavalt hilja. Teise variandina on võimalik treenida talvisel perioodil Viimsis olemasoleval staadionil või saalides. Ka nende puhul on meil probleemid," kirjeldas Meresmaa.

Siinse jalgpallikogukonna eestkõneleja sõnul ei pruugi kõik aru saada, et jalgpallihall ei leevenda vaid jalgpalliharrastajate olukorda, vaid ka paljude teiste alade harrastajate oma. "Näiteks on Viimsis väga heal tasemel käsi- ja võrkpalliharrastajad, kellel avaneks jalgpalli arvelt vabanenud aegadel suurem võimalus treeninguteks senistes ruumides, ka saaks nende alade harrastajate hulk kasvada. Täna on selles osas lagi ees," ütles Meresmaa.

Saade "Pealtnägija" rääkis Viimsi jalgpalli ja kergejõustiku sisehalli rajamisest

TELESAADE 23. oktoobril jõudis ETV eetrisse telesaade "Pealtnägija", mis kajastas ka Viimsi jalgpalli- ja kergejõustikuhalli detailplaneeringu küsimust.

Heiko Leesment
avalike suhete osakonna juhataja

Viimsi jalgpalli ja kergejõustiku sisehalli ehitus algas 2024. aasta septembris ning hoone peaks valmima 2025. aasta sügiseks. 10 635 ruutmeetri suuruses sisehallis hakkavad tulevikus treenima nii lapsed kui ka täiskasvanud.

Pealtnägija loo keskmes oli küsimus, kas sisehalli rajamine muudab üldplaneeringut või mitte. Saates said sõna vallavanem Illar Lemetti ja halduskohtunik Tristan Ploom, kes tegi juulikuus otsuse jalgpallihalli detailplaneeringu osas. Oma seisukohti väljendasid ka neli halli suhtes kriitilist elanikku.

Vallavalitsuse esindaja selgitas saates veelkord, et valla seisukohalt on detailplaneeringu menet-

lusprotsess olnud korrektne ja õiguspärane, mistõttu on vald juulikuise halduskohtu otsuse edasi kaevanud.

Valla seisukohalt menetlusprotsessis vigu ei ole tehtud

Vallavanem Illar Lemetti hinnangul oli esimeses kohtuastmes komistuskiviks see, et vald ei põhjendanud oma seisukohti piisavalt. "Teises kohtuastmes pöörame oma selgitustele rohkem tähelepanu," ütles vallavanem. Tema sõnul on praeguses olukorras lallal kõik õiguslikud alused, sealhulgas

Sisehalli puudumisel treenivad ja võistlevad jalgpallurid väljas ning neil tuleb kohaneda igasuguste ilmaoludega.
Foto: Viimsi JK/MRJK

kehtiv ehitusluba halli rajamiseks olemas.

Oluline on ka see, et kohus lükkas tagasi kõik teised kriitikute etteheited, alates asukohaanalüüsist kuni parkimiskohtadeni. "Ainus probleem, mis kohtuotsuses kaalukeeleks sai, oli see, et kohus nägi detailplaneeringut üldplaneeringut muutuvana," selgitas vallavanem.

Abivallavanem Alar Mik selgitas, et vaidluse all ongi peamiselt üldplaneeringu juhtotstarbe muutmise ulatus. "Kohtuotsuses pole jälgitav kaalutlus, kuidas detailplaneering ulatuslikult muutis juhtotstarvet, sest võrreldakse nii juhtotstarbeid kui ka sihtotstarbeid teatud alal. Sellest tingituna ongi vaja asja täiendavalt selgitada II astme kohtus," lisas Mik.

Abivallavanema sõnul oli piirkonnas valdavaks (ülekaalukaks) juhtotstarbeks enne detailplaneeringut ja on ka pärast selle kehtestamist tootmismaa – seega ei saanud olla tegu üldplaneeringu muutmisega. Seda on kinnitanud ka regionaal- ja põllumajandusministeriumi järelevalve, kes planeerin-

gule detsembris 2023 heakskiidu andis.

Halli rajamise ajastus on seotud riikliku toetusega, mille kasutamiseks on ette nähtud ajaline raamistik. "Kui me praegu selle toetusega ehitust ei alustaks, siis tulevikus ei oleks meil võimalust seda halli rajada," ütles Illar Lemetti.

Halli vajavad Viimsi tuhat jalgpalliharrastajat

Saates ei saanud kahjuks sõna kohalikud jalgpallikogukonna esindajad, kes on halli pikisilmi oodanud. Meenutuseks, et juunis Viimsi Teatajale antud intervjuus kirjeldas Erle Meresmaa praeguseid keerulisi tingimusi järgmiselt: "Esmalt on saalid Viimsis täiesti kinni broneeritud ja muudatusteks ruumi ei ole. Saalis jalgpalli treenida on võimalik, aga see pole sobilik, sest kogu palli liikumise loogika on teistsugune. Väliitingimustes lisandub probleem sportlaste ohutusega – libeduse tõttu oleme olnud tunnistajaks mitmetele luumurdudele ja see "jälj uisutamine" tõrjub osa noori trennidest eemale. Kui sul on

valida jäätunud kunstmurul treeningu ja jõusaali vahel, eelistatakse tihtilugu viimast. Libedaga keskendutakse pigem püstijäämisele kui jalgpalli oluliste oskuste, nagu suunamuutused, kiirendused ja stopangud, harjutamisele. Jalgpall on vigastustele vastuvõtlik ala ja rasked treeningtingimused suurendavad riske nii noortele kui ka vanematele harrastajatele," kirjeldas Meresmaa.

Nõuetele vastavad treeningvõimalused saavad lisaks jalgpalluritele ka kergejõustikuharrastajad, kelle tingimused pole Meresmaa kirjeldatud lihtsamad. Jalgpall on Viimsis kõige populaarsem spordiala, mille harrastajate hulk küündib hinnanguliselt tuhandeni.

Vallavanem Illar Lemetti sõnul on küsimus ennekõike halli olulisuse mõistmises. "Enamik viimsilasi mõistab, et sporditegevus, liikumine ja tervislik eluviis on meie ühine prioriteet. Seda, kui oluline on jalgpall Viimsis, näitab ka see, et kahel viimasel aastal on kaasava eelarve võitnud just jalgpalliga seotud projektid," ütles vallavanem.

Viimsi valla üldplaneering sünnib avalikult, mitte kabinetivaikuses

INFOKIRI Vald soovib uue üldplaneeringu koostamisel elanikega jagada juba esimesi mõtteid. Hiljuti kohtusid valla planeeringute eest vastutajad selleks näiteks Prangli elanikega.

Merje Muiso
planeeringute osakonna juhataja

Kogu Viimsi valda hõlmava uue üldplaneeringu koostamine on muudatus, mis mõjutab väga paljusid.

Meid ümbritsev ruum muutub pidevalt, kuigi inimloomusele sobiks paremini, et keskkond püsiks stabiilne. Me harjume muutustega paremini, kui oskame neid ette oodata. Teatud tüüpi muudatused on ootamatud ja me ei saagi nendega varasemalt harjuda, kuid on ka selliseid muudatusi, millega on võimalik varakult tutvuda ning uurida nende sisu ja mõju.

Üldplaneeringuga on samuti võimalik pikalt tutvuda ja seda enda jaoks harjumuspärasemaks muuta. Planeeringutest on vaja elanike teavitada ja tulevikukavasid selgitada.

Viimsi valla üldplaneeringu eskiisi ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnoo avalikustamine toimus 1.–31. oktoobrini. See on esimene versioon Viimsi tulevikust, mida uuest üldplaneeringust laiale avalikku- sele tutvustatakse. Praeguseks on kokku lepitud teatud põhimõtetes, mida tuleviku Viimsi oma täisväärtuslikuks arenguks vajab. Kuid seda, milline saab olema kehtestatav planeeringulahendus või isegi, milline saab olema järgmine parandatud eskiis, me veel ei tea. Seda parandatud versiooni on muide kavas tutvustada juba järgmise aasta al-

guses. Viimsi on otsustanud, et juba esimesi mõtteid soovitakse oma rahvaga jagada ning lõpplahenduseni tuleb jõuda samm-sammult.

Justkui rännak minevikku
Viimsi tulevikuvaadete kirjapanemise raames leppis üldplaneeringu koostamise töögrupp kokku koostamise Prangli elanikega.

7. oktoobril toimuski Prangli rahvamajas tehtud töö tutvustus ja valitud lahenduste arutelu. Alustuseks tegi töögrupi liige ja abivallavanem Alar Mik sissejuhatuse ning tutvustas töögruppi.

Planeerimisel tuleb arvestada erinevate soovide ja ootustega.

Viimsi valla peaarhitekt ja üldplaneeringu ideede koordinaator Endrik Mänd andis ülevaate üldplaneeringu koostamise ajakavast ja selgitas, et Viimsi uut üldplaneeringut ei tehta kabinetivaikuses, vaid lahendused valmivad koostöös kohalike elanikega. Seejärel said sõna üldplaneeringu konsultandid – Kobras OÜ projektijuht Teele Nigola tutvustas koostatud ja kaasavõetud materjale ning Miinea Kaplinski-Sauk OÜ-st Hamletia väärtusliku ajaloolise miljööga alade kaitse- ja kasutustingimuste analüüsi. Töögrupil oli just Prangli elanikele hea meel seda uuringut tutvustada, sest Pranglil on ajaloolised külaajaloo kihistused säilinud väga hästi. Saar on oma miljööga

Uue üldplaneeringu tutvustamine Pranglil. Selle elanikel tasub mõelda ka saare keskuse asukoha üle. Kunagi asus see küla keskel, nüüd aga on nihkunud pigem sadamasse. Foto: Merje Muiso

tähelepanuväärne kogu Eestis, sest valdavalt on Eesti väikesaarte asustusajalugu olnud lüklilik ja seotud oluliste katkestustega. Prangli aga on ajaloo keerdkäikudes säilitanud oma asutuse ja sellega seoses mõjub seal käik kui rännak minevikku.

Saareelanikel omad huvid
Pärast töögrupi poolseid ettekan- deid jätkati juttu juba palju vabama õhkkonnas – kõigil kohaletul- nutel oli võimalik küsida ja saada vastuseid kõiksugu saare arengut puudutavatel teemadel. Nii mõnelgi Prangli elanikul oli varuks oma nägemus saare tulevikust ning kirg- like vestluste käigus selgitati oma mõtteid.

On igati loomulik, et nii saare kauaaegsetel elanikel kui ka alles sinna kolinutel võib olla oma ette-

kujutused elust saarel. Mõni elab saarel, sest muudmoodi pole tema suguvõsa elanudki, teine aga on kolinud saarele teadlikult just hilisemas eas.

Kindlasti on omamoodi soovid neil, kellel on väiksemad või suuremad lapsed, ning neil, kellel veel või enam lastega koosolemist pole. Ja kindlasti on suur vahe, kas plaanitakse saarel elukohta või kinnisvaraarendust.

Elavat arutelu tekitas ka Prangli keskusele tingimuste seadmine – ajalooliselt on keskus olnud saare keskel peatänavä ääres, kuid viimased arengud on keskuseks kujundanud hoopiski sadamaala.

Üldplaneeringu koostamine eeldabki erinevate soovide ja ootuste läbianaalüüsimist, et leida just sellele paigale kõige paremini sobiv otsus. Arvestama peab nii saare elanike kui ka külalistega. Selleks, et elu säiliks elamisväärseks, on tarvis läbi mõelda ka ärifunktsioonid, avalikkusele suunatud alad ning tehniline taristu.

Nii saabki lõpuks tõdeda, et nii nagu iga üldplaneeringu menetluse juures saabub ka Viimsi vallas lõplik lahendus alles pärast rahvaga arutamist, ametkondadega kooskõlastamist ning otsustajate- ga koostumist.

Valla uue üldplaneeringu eskiisi avalik väljapanek

Tutvu dokumentide ja uuringutega:

- üldplaneeringu kaasamiskeskonnas
- Viimsi vallamajas (Nelgi tee 1)
- Viimsi raamatukogus (Randvere tee 9)

Üldplaneeringu eskiislahenduse avalikule väljapanekule järgneb avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu:

- 13. detsembril 2024 kell 15–18
- Viimsi raamatukogus

VIIMSI TALUTURG

Värske kodumaise kauba ja eheda miljööga taluturg töötab Viimsi Vabaõhmuuseumis

igal laupäeval

kell **10.00-14.00**

Müügil eestimaine väärt kraam!

Kes hommikuti turul käib, see asjata ei longi.

VIIMSI GÜMNAASIUM

KOGUKONNA INSPIRATSIOONIJÄHTU

TULEVIKUSTSENAARIUMID JA TÖÖELU

VIIMSI GÜMNAASIUMIS

11. NOVEMBER
KELL 18.00-20.00

MEELIS KITSING

KAI REALO

TIIA RANDMA

REGISTREERI OSALEMINE SIIN

Eelkursused | Fotograafia ja digikunst

kolmapäev reede

Viimsi Kunstikool

5681 2020

esmaspäev

teisipäev

keramikakunst | sissejuhatus kunsti

Pranglile hakkab laevaga reisijaid viima OÜ Spinnaker

PARVLAEVLIIN Alates 1. novembrist vahetab Kelnase-Leppneeme liinil vedu korraldanud Tuule Liinid OÜ välja OÜ Spinnaker.

Heiko Leesment

avalike suhete osakonna juhataja

Viimsi vallavalitsus kinnitas riigihanke tulemused, millega otsiti Kelnase-Leppneeme parvlaevaliini vedajat järgmiseks viieks aastaks. Kokku laekus Prangli saare liini teenindamiseks riigihanke kolm pakkumist, mille esitasid liinil seni opereerinud Tuule Liinid OÜ, varasem liini operaator AS Kihnu Veeteed ning Tallinna lähel liinivedu korraldava OÜ Spinnaker. Vallavalitsuse korraldusega tunnustati edukaks OÜ Spinnakeri pakkumine summas 3 515 399 eurot, millele lisandub käibemaks. Järgmistel aastatel jääb Prangli liini teenindama parvlaev Wrangö.

Abivallavanem Alar Miku sõnul hinnati pakkumisi reisi- ja periooditatu osakaalude põhjal. Lisaks kontrolliti pakkuja kvalifitseerimisel vajalike dokumentide olemasolu ning vastavust. Üheks eelduseks oli avaliku liiniveo kogemus.

“Prangli elanikele on hästi toimiv praamiühendus elulise tähtsusega ja selle teenuse toimimisel peavad olema kõik riskid maksimaalselt maandatud. Samuti näeme uuel lepinguperioodil selget vajadust arendustöödeks nii piletimüügisüsteemis kui ka teistes kliendikogemust parandavates aspektides,” ütles abivallavanem Alar Miku, kelle sõnul oodatakse uuel teenusepakkujalt head koostööd ja teenuse arendamist.

Abivallavanema sõnul on OÜ Spinnaker kogenud teenusepakkuja, kes on

Reisilaev Wrangö Kelnase sadamas. Foto: erakogu

kinnitanud, et tal on kõik vajalikud võimalused Prangli liini teenindamiseks.

“Kuna ettevõtte teenindab ka teisi liine, on Viimsi vallal ootus, et vajalikud arendustegevused ja koostööküsimused saavad uue operaatoriga sujuvalt ja operatiivselt lahendatud,” ütles abivallavanem Mik.

OÜ Spinnakeril on kogemusi mitme liini teenindamisel. Viimased kaks aastat on ettevõtte taganud transpordiühendust Tallinna ja Aegna saare vahel 100-kohalise kiir-laevaga Vegtind. Lisaks pakub ettevõtte teenust Tallinna ja Naissaare vahel 300-kohalise reisilaevaga Strande. Ettevõtte alus Carolinena teenindab ka Narva ja Narva-Jõesuu vahel.

Hankes võeti arvesse väikesaare elanike vajadusi

Vald lähtus hanke koostamisel Prangli saare elanike igapäevastest liikumisvajadustest. Hanke maht nägi viie aasta peale ette 7500 reisi ja 200 lisareisi.

“Selleks, et Prangli elanikud saaksid mandrile arsti juurde või kohtuda lähedastega ka karmimates jääoludes, nägime hankes ette nõuded ja tähtsajad, mis tagavad Wrangö seiskumisel operatiivselt asenduslaeva lii-

nile toomise või vajalikud jäämurdmistööd,” kirjeldas valla merenduse vanemspetsialist Raul Ilisson. Tema sõnul peab uus vedaja laevatee vabastamiseks tellima asenduslaeva või jäälõhkuja ja taastama liiniühenduse toimimise 24 tunni jooksul alates selle katkemisest.

Prangli laevaliin

■ Kelnase-Leppneeme liinil teenindati 2023. aastal üle 57 000 reisija. Enim reisijaid on liinil suvekuudel, kui kuus teenindati keskmiselt üle 10 000 reisija.

■ Liini teenindav reisiparvlaev Wrangö võeti kasutusele 1. novembril 2013 ning see on 25 meetrit pikk ja 6 meetrit lai.

■ Wrangö pardal on 65 reisi-jakohta ning sinna mahub kuni kaks sõidukit või üks kuni 10-tonnise sõiduk.

■ Wrangö kuulub Eesti Vabariigile, selle ehituse maksumus oli 2 985 600 eurot, mille kattis täies ulatuses Euroopa Regionaalarengu Fond.

2025. aasta algusest muutuvad Viimsis lasteaiatasud

KOHATASU 15. oktoobril võttis Viimsi vallavolikogu vastu valla territooriumil tegutsevate lasteaiade ja -hoidude tasude uued määrad, mis hakkavad kehtima 1. jaanuarist 2025.

Heiko Leesment

avalike suhete osakonna juhataja

Kohatasu muudatus on oluline, et tagada jätkuvalt kvaliteetset ning laste ja vanemate ootustele vastavat teenust. Foto: erakogu

ning laste ja vanemate ootustele vastavat teenust. “Viimsi valla lasteaiade ja -hoidude teenusele on lapsevanematelt väga hea tagasiside ja seda kõrget taset soovime me hoida ning säilitada. Tasude muudatus on vajalik, sest üldise hindade kallinemise kontekstis ei ole seniste tasudega võimalik teenust vajalikul moel pakkuda ja arendada,” selgitas Katrin Markii.

Abivallavanema sõnul on hindade muutmise plaan põhjalikult läbi arutatud lasteaiade hoolekogudes ja saanud sealt heakskiidu. “Oleme enda arutustes pidanud silmas, et hinnatõus

oleks minimaalne ja vanemaid säästev. Me oleme selle läbi rääkinud vanemate huve esindavate hoolekogudega, kus sellisel määral tasude muutmises probleemi ei nähtud ja muutused said toetuse ka volikogu komisjonides,” ütles Katrin Markii.

■ Lasteaiatasude kehtiva korra kohta saab rohkem infot vallavalitsuse kodulehelt: www.viimsi.ee -> teenused -> haridus- ja noorsootöö -> lasteaiad.

Teated

Vald asub Suurevälja muuli korrastama

■ 16. oktoobril andis Viimsi vallavalitsus nõusoleku lepingu sõlmimiseks Aegna Haldus OÜ-ga, kes alustab 55-meetrise Suurevälja muuli taastamistöödega.

Vallale kuuluva Suurevälja muuli osas on kogukond viimastel aastatel avaldanud soovi võtta see kasutusele talisupluskojana. Vallavalitsuse 16. oktoobri istungil vastu võetud otsusega algavad muulil peagi korrastustööd. Korrastatud muul annab võimaluse muuhulgas talisupluskohta loomiseks.

“Valla pikaajalise strateegia üks eesmärke on Viimsi avatus merele. Iga samm, mis viib viimsilasi merele lähemale, korrastab meie rannikuala ja muudab selle kogukonnale väärtuslikumaks, on oluline,” ütles vallavanem Illar Lemetti.

Suurevälja muul on rajatud 1970. aastatel omaaegsete ühistute ja kogukonna koostöös. Tänapäevaks on muul amortiseerunud ja muutunud ohtlikuks. Tormid, lainetus ja rüüsi jää on muulil tuntavalt lagundanud ning muutnud selle kasutamise ohtlikuks. Ilmastiku mõjul on muuli kate ära vajunud ja purunenud, lisaks on muuli külgedele tekkinud varingud.

Vaatamata muulil kehvale seisukorrale on abivallavanem Alar Miku sõnul muuli taastamine majanduslikult mõistlikum kui uue rajamine.

“Kui muuli lagunemine jätkub ja see jääb vee alla, siis kaob see ka maa-ameti kaardiilt. See tähendaks, et muuli taastamisega tuleks alustada nullist ehk nii nagu selles kohas ei oleks kunagi muuli olnudki. Kindlasti on see koht, mis tuleks tervikuna õigusruumis üle vaadata, sest vee alla vajunud muule, mis on ajalooliselt valitud navigatsioonijärgse looduslikke tingimusi arvesse võttes, on mitmeid,” ütles abivallavanem Mik. Tema kinnitusele on vallavalitsus põhjalikult hinnanud eri lahendusi ja on selge, et vaatamata muulil halvale seisukorrale on selle taastamine nii majanduslikult kui ka tehniliselt otstarbekas.

Tööde tulemusena taastatakse muuli 2-meetrine kõrgus merepinna tasemele, sealjuures võetakse arvesse ümbritsevate kaldarajatiste kõrgused. Muulil muldkeha kaetakse geotekstiiliga, mis omakorda kaetakse kahes kihis graniitkividega. Muul asub merele avatud kohas, kuhu jõuavad suured lained, mistõttu tuleb taastamistööd hoolikalt planeerida.

Merele avatud külg, kus on lainete ja rüüsi jää oht kõige suurem, palistatakse umbes 2-tonnise graniitkividega. Muulil keskele tehakse tööde käigus 4 meetri laiune käigutee, mis jäigastatakse hiljem armeeritud betooniga.

Abivallavanema sõnul võimaldab muuli korrastamine võtta see kaunis paik taas kasutusele vaba aja veetmise kohana. “See on suurepärase koht, kus nautida meretuult, imetleda Tallinna kilukarbi siluetti või lihtsalt kaunist suveõhtu päikeseloojangut. Ujuvkai liisamisega oleks see ka igati hea supluskoht. On väga tervitatav, et traditsioone taastav ettevõtmine viib Pringi kui ajaloolise rannaküla sammu merele lähemale,” ütles abivallavanem.

Heiko Leesment

avalike suhete osakonna juhataja

Suurevälja muul. Foto: Alar Mik

Lasterikkad pered saavad taotleda kodutoetust

■ Alates 14. oktoobrist on avatud Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse (endise nimega EASI ja KredExi ühendatud) lasterikkade perede kodutoetuse taotlusvoor. Taotlusi saab esitada kuni 11. novembrini.

Toetus on mõeldud peredele, kus kasvab vähemalt kolm kuni 19-aastast (k.a) last, kes moodustavad ühise leibkonna. Kui leibkonnas on kaks vanemat või vanem ja tema elukaaslane, esitatakse taotlus koos. Leibkonna 2023. aastal saadud maksustatav tulu leibkonna liikme kohta kuus võib olla kuni 450 eurot.

Toetuse summa on kuni 10 000 eurot. Kolme- ja neljalapseline pere, kellele on eelnevalt kodutoetust eraldatud ühe korra, saab teistkordselt toetust taotleda 5000 eurot. Viie- ja enamalapseline pere, kellele on eelnevalt kodutoetust eraldatud ühe korra, saab teistkordselt toetust taotleda 10 000 eurot.

Taotlusi saab esitada alates 14. oktoobrist Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse e-teeninduses, e-posti teel toetused@eis.ee või posti teel Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus, Sepise 7, Tallinn 11415.

Kõik taotlemise tingimused, korduma kippuvad küsimused ja kontaktid leiab veebilehelt eis.ee/kodutoetus.

Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus

Volikogus

VIIMSI VALLAVOLIKOGU 15.10.2024 VASTU VÕETUD OTSUSED

Nr 68 Leppneeme küla, Leppneeme piilkonnamaja katastriüksuse (katastritunnus 89001:003:0043) detailplaneeringu algatamata jätmise

Nr 69 Pärnamäe küla, kinnistute Lauka tee 10, Lauka tee 12, Lauka tee 14, Turba tee 7, Turba tee 9, Turba tee 11, Turba tee 13, Turba tee 15 ja Turba tee detailplaneeringu menetluse lõpetamine (Vt lisa "Detailplaneeringud")

Nr 70 Detailplaneeringu algatamata jätmise Muuga külas Paraspõllu katastriüksusel

Viimsi Vallavolikogu 15.10.2024 otsusega nr 68 otsustati jätta algatamata Leppneeme külas Leppneeme piilkonnamaja katastriüksuse (katastritunnus 89001:003:0043) detailplaneering.

Viimsi Vallavolikogu 15.10.2024 otsusega nr 70 otsustati jätta algatamata Muuga külas Paraspõllu (89001:010:1829) katastriüksuse detailplaneering.

VIIMSI VALLAVOLIKOGU 15.10.2024 VASTU VÕETUD MÄÄRUSED

Nr 24 Viimsi valla arengukava ja eelarvestrateegia

Nr 25 Viimsi Vallavolikogu 13.06.2023 määruse nr 19 "Viimsi valla koolieelsete lasteasutuste ja lapsehoidude vanema poolt kaetava lasteaiatasa määrad ja tasumise kord" muutmine

NB! Volikogu 15.10.2024 otsuste terviktekstidega on võimalik tutvuda Viimsi valla veebilehel ning määrustega Riigi Teataja võrguvaljaande veebilehel.

Detailplaneeringud

DETAILPLANEERINGU KOOSTAMISE LÕPETAMINE

Viimsi Vallavolikogu võttis 15.10.2024 vastu otsuse nr 69 "Pärnamäe küla, kinnistute Lauka tee 10, Lauka tee 12, Lauka tee 14, Turba tee 7, Turba tee 9, Turba tee 11, Turba tee 13, Turba tee 15 ja Turba tee detailplaneeringu menetluse lõpetamine".

1.07.2015 kehtima hakanud planeerimiseseaduse § 139 lg 2 sätestab, et detailplaneeringu (DP) kehtestamise või kehtestamata jätmise otsus tehakse hiljemalt 3 aasta möödumisel DP algatamisest arvates.

Viimsi Vallavalitsus on üle vaadanud pooleliolevaid DP menetlusi. Põhjendatud juhtudel soovib vallavalitsus DP koostamise lõpetada.

DP algatamise eesmärk oli elamukruntide piiride muutmine ja krundi ehitusõiguse määramine kaksikelamute ehitamiseks.

Algatatud DP-ga hõlmatud katastriüksused olid osa varem planeeritud ja osaliselt juba väljaehitatud arendusalast. Planeeringu- alasse hõlmatud katastriüksused olid moodustatud Kuremarja tee 14 (endine Niine maaüksus) DP alusel, ent ehitusõigus üksikelamute püstitamiseks oli uue DP algatamise hetkel realiseerimata.

DP menetlus lõpetatakse, sest kehtiva Kuremarja tee 14 (endine Niine mü) DP kohane ehitusõigus (üksikelamute püstitamiseks) on kõikidel kruntidel tänaseks ellu viidud – väljastatud on ehitusload üksikelamute püstitamiseks, üksikelamud on valmis ehitatud ning valdavale osale üksikelamutele on väljastatud kasutusluba.

NB! Vallavalitsuse korralduse terviktekstiga saab tutvuda Viimsi valla kodulehel: www.viimsi.ee/detailplaneeringud.

OTSIME KULTUURI- JA SPORDITARISTU SPETSIALISTI

kelle ülesandeks on elanike vajadustest lähtuvalt kultuuri- ja sporditaristu arendamise ja hooldamise juhtimine. Lisaks sellele eelarvestamine ja hangete läbiviimine. Näiteks ootab väljatöötamist taristu broneerimissüsteem ja ülevaatamist hinnakiri, innovatsiooni toomine oma valdkonda, osalemine projektides ja koostöövõrgustikes.

Ootame sind kandideerima kui sul on kõrgharidus (ehitus-, kinnisvara- või avaliku halduse valdkonnas) ning töökogemus spordi- ja/või kultuuritaristu haldamisel. Sul on kogemused kinnisvaraobjektide korrashoiu, remondi- ja hoolduskavade koostamisega, objektide eelarvestamise ja ehitus- või remonttööde hangete läbiviimisel. Oled hea suhtleja, tasakaalukas, avatud uuendustele, täpne ja süsteemne. Valdad eesti keelt C1 tasemel ja inglise keelt suhtlustasemel. Kasuks tuleb joonestus- või projekteerimistarkvara kasutamise oskus ning teadmised spordi- ja kultuurivaldkonnast.

Pakume sulle mitmekesist tähendusega tööd, millega panustad Viimsi valla arengusse. Toetame su tööalast arengut ja sind ümbritsevad oma ala kirglikud professionaalid. Meie juures saad puhata 35 päeva aastas ning kasutada kolme tervisepäeva oma vaimse ja füüsilise heaolu hoidmiseks.

Pakutav ametikoht asub Viimsis ja brutokuupalk on 2700 eurot.

Kandideeri CV Online'is või saada CV ja kandideerimisavaldus, motivatsioonikiri ning kinnitus, et ei esine asjaolusid, mis välistavad ametniku teenistusse võtmise aadressile konkurss@viimsi.ee hiljemalt **10. novembriks** märgusõnaga "taristu spetsialist".
Lisainfo: kadri.tiis@viimsi.ee

Kohanime määramine

EELTEADE

Vastavalt Viimsi Vallavolikogu 15.12.2015 määruse nr 25 "Viimsi valla kohanime määramise kord" § 4 lõikele 1 avaldab Viimsi Vallavalitsus kohanime määramise kavatsuse kohta eelteate:

Lubja küla, Paenurme tee ja Paekaare tee liikluspindade ja tervikteede ruumikujude muutmine (vt joonised 1 ja 2).
Vt lisainfo Viimsi valla kodulehel www.viimsi-vald.ee/kohanimi.

Paenurme tee liikluspinna ja terviktee uus ruumikuju. Aluskaardid: Maa-amet

Paekaare tee liikluspinna ja terviktee uus ruumikuju.

Projekteerimistingimused

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE MENETLEMINE

Viimsi Vallavalitsuse ehitus- ja kommunaalosakond avalikustab projekteerimistingimuste eelnõud:

Haabneeme alevikus Põldheina tee L1, Tammelehe tee 2, Põldheina tee L2, Põldheina tee 14, Tammelehe tee L2 ja Tammelehe tee kinnistutel detailplaneeringuga kavandatud veetorustiku ja kanalisatsioonitorustiku asukoha muutmine;

Metsakasti külas Mäehaldja tee 14 – detailplaneeringu täpsustamine (hoonestusala muutmine);

Muuga külas Maardu tee 45 – üksikelamu püstitamine;

Tammneeme külas Luhaääre tee 6 – üksikelamu püstitamine.

Omaavalitsus korraldab projekteerimistingimuste andmise avatud menetlusena ehituseadustiku § 28 ja § 31 lg 1 alusel ja avalikustab projekteerimistingimuste eelnõud valla kodulehel alates 4.11.2024.

EKSPERT: Rohuneeme kaitseala kraavid ei vaja puhastamist

Kuivenduskraav Rohuneeme maastikukaitsealal. Fotod: Anneli Palo

MAASTIKUKAITSE Suvist seisvat liigvett, mis põhjustaks soometsade kujunemist, Rohuneeme maastikukaitsealal ei ole, pigem esineb suvel kohati veepuudust. Nii leidis oma hinnangus tunnustatud maastikuökoloog Anneli Palo.

Maris Markus
keskkonna
vanemspetsialist

Rohuneeme maastikukaitseala (MKA) aastateks 2017–2026 loodud kaitsekorralduskavas seisab, et kaitseala kraavid on valdavalt hooldamata ja need ei toimi. Dokumendis on kirjas, et kuigi looduskaitsealadel võiks jätta kraavid hooldamata, siis Rohuneeme MKA-l tuleks siiski kraave hooldada ja uuendada, et mets ei häviks ja ümberkaudsed elamupiirkonnad kahjustada ei saaks. Samuti toodi kaitsekorralduskavas välja, et taastada tuleb veerežiim aladel, kuhu ladestati 2006. aastal savi. Väidetavalt on 2 ha metsa hävinud ja 1 ha metsa seisund on väga halb. Dokumendis hinnati, et uuendamist vajavate kraavide kogupikkus on ligikaudu 5 km, ja leiti, et tuleb tellida maaparandussüsteemi uuendustööde kava.

Vallavalitsus soovis täpsemalt välja selgitada, millised on ala tegelikud väärtused (metsamajanduslikud väärtused *versus* kaitstavad loodusväärtused) ning kas kraavide uuendamine teeks seal pika aja jooksul väljakujunenud kooslustele ja kasvu- või elupaiga leidnud liikidele hoopis halba. Selleks tellisime maastikuökoloogilt eksperthinnangu, milleks andis keskkonnaprogrammi toetust ka Keskkonnainvesteeringute Keskus.

Metsatüübi erilisus

Uuring viidi läbi 2024. aasta suvel kaitsekorralduskavas viidatud ca 60 ha suurusel alal. Inventeerijaks oli doktorikraadiga kogenud maastikuökoloog Anneli Palo, kes on osalenud paljudes metsaökosüsteeme käsitlevates projektides ning saanud 2018. aastal ka Eesti looduskaitsemärgi. Selle märgiga tõstab kliimaministeerium esile teeneid looduse uurimisel, loodusteadmistele levitamisel, looduskaitse

edendamisel, arendamisel ja tutvustamisel nii üleriigiliselt kui ka rahvusvaheliselt.

Ekspert tõi välja, et Rohuneeme MKA uuringuala kraavid ei ole ummistunud ja vesi pääseb veerohkel ajal liikuma. Ta rõhutas, et metsa tervise seisukohalt ei vaja kraavid puhastamist. Maastikuökoloog lisas, et suurem osa uuringuala metsadest on liigitatud jänesekapsa-mustika kasvukohatüüpi ja need tüüpilisel esinemiskujul kuivendamist ei vaja. Suvist seisvat liigvett, mis põhjustaks soometsade kujunemist, uuringualal ei esinenud.

Kuivenduskraavide puhastamine seaks väärtusliku looduse ohtu.

Maastikuökoloog selgitas, et pigem esineb suvel kohati veepuudust, mida peegeldab muu hulgas hästilagunenud kõdukiht ning kuivematel kinkudel ja kivikülvidel kasvava hakanud noorte kuuskede suuremus. Männid ja lehtpuud on ajutisele veepuudusele vastupidavamad.

Puistud muutuvad üha looduslikumaks

Metsa osas tõi ekspert välja, et kaitseala metsad taastuvad praegu varasemast intensiivsest inim mõjust (eriti eelmise sajandi alguse metsamajandusest) ja vananevad (enamus puistused uuringualal on 70–125 aasta vanused). Seetõttu kasvab suhteliselt ühevanuselises puistus vanade puude suurem piiratud ajavahemiku jooksul ja ülekaalu saavutab noorem järelkasv. Sellist protsessi nimetatakse ökoloogias puistuvahetushäiringuks. Kuna giste metsamajanduslikult kujundatud monotoonsete puistute asemele kasvavad ebaühtlase tiheduse ja vanuse, erinevate puuliikide ning tüvedia-meetriga metsad. Põlismetsa iseloomustab struktuur, kus leidub üksikuid jämedaid väga vanu puid, keskealisi ja vananevaid puid kasvab laiguti, nende vahel aga on mitmetest puuliikidest “tihnikuid” ehk looduslikku järelkasvu ja põõsaid. Ökoloog rõhutas, et elurik-

kuse seisukohalt on vanad lamapuidurohked puistud eriti kõrge väärtusega.

Kuivendamine mõjutab kooslusi

Kaitsekorralduskavas viidatud saviladestusala kõrval hukkunud mets on taastumas. Alal kasvab tihedat noort kaski, mis on niivõrd suure aurustamis-potentsiaaliga, et looduslikus mõttes “liigvett” esineb ilmselt vaid lume sulamise ajal või pärast veerohkeid sadusid. Ökoloog ei näinud kraavide puhastamata jätmisel ohtu ka ümbruse eramutele, sest mets kasutab ise enamuse veest ära ja elamud on ehitatud kaitseala madalikust mõnevõrra kõrgemale moreenlavale.

Ekspert tõi hoopis välja selle, et kui tõesti on plaanis kraave puhastada minna, tuleb arvestada mitmete erinevate kaasnevate mõjudega, mis võivad põhjustada n-ö doominoefekti. Näiteks tähendab see trassiraie vajadust, masinate viimist metsa, trassikoridoridesse umbrohtude, raiesmikuliikide ja valgust armastavate liikide jõudmist. Samuti mulla pealmise kihi purustamist ja alumise kihi raskete masinate all kokku surumist. Suureks ohuks on ka invasiivsete võõrliikide levila laiendamine üha sügavamale metsa.

Kuivendamine tähendab suure tõenäosusega sanglepa ja kase järelkasvu vähenemist ning kuuse oma suurenemist. Säilinud lodu- ja sooliigid kaovad lõplikult ning asenduvad kodusoo- ja arumetsa taimeliikidega. Kuivemad metsad tähendavad ka langust kodumaiste tiguude ja kahepaiksete arvukuses, aga ka putukate liigirikkuses. Suureneks ka vanade puude suurem ning metsad “võsastuksid” rohkem.

Sosnovski karuputke õisik. Seda invasiivset võõrliiki on juba Rohuneeme MKA-l üksikutes kohtades leitud. Trassiraiega kaasneb oht võõrliike levitada ja nende levilat laiendada.

Teated

Novembrikuu väärivate ülikooli teemaks on kriisid

■ Kolmas väärivate ülikooli loeng toimub 14. novembril kell 14–15.30 Viimsi Artiumi suures saalis.

Teemaks on sel korral elanikkonnakaitse ja loengu pealkirjaks “Kriisihirmust kriisikindlaks”, lektor Põhja päästekeskuse ennetusbüroo ennetuspartner Eve Tobias (pildil).

Elanikkonnakaitse teemad on Evele südamelähedased juba päris mitu aastat. Esmalt puutus ta nendega kokku naiskodukaitsjana, aga vabatahtlikuna tehtud tööst on nüüd saanud tema igapäevatöö. Eve annab oma panuse sellesse, et läbi teavitustöö ja koolituste suurendada kogu meie ühiskonna valmisolekut erinevateks kriisideks.

Loengul puudutame järgnevat teemasid:

- miks üldse peab kriisideks valmistuma ja millised ohuolukorrad on Eestis võimalikud;
- mis on elutähtsad teenused;
- kuidas meid mõjutab elektrikatkestus ja mis sellega veel kaasneb;
- kuidas saame elektri-, vee-, kanalisatsiooni-, side- ja muude teenuste katkestusteks valmis olla;
- mida koju varuda ja mida sel puhul silmas pidada;
- kuidas ohust teavitatakse ja mida peab tegema, kui teavitus tuleb;
- varjumiskohad - mis need on ja millal kasutatakse;
- mida teha suurema ohu korral, kui koju ei saa jääda – evakuatsioon;
- kuidas evakuatsiooniks valmistuda;
- kuidas kogukonnana üksteist toetada ja koos valmistuda.

Viimsi väärivate ülikooli 2024/25 õppeaasta loengud toimuvad kord kuus neljapäeviti kell 14–15.30. Järgmine loeng toimub 5. detsembril kell 14 Viimsi Artiumi suures saalis. Loengud on osalejatele tasuta ja oodatud on kõik huvilised vanuses 50+. Loengusse on võimalik registreerida kohapeal.

Infot Viimsi väärivate ülikooli kohta jagab programmi koordinaator Kadri Sild (tel 602 8880, e-post kadri.sild@viimsi.ee).

Kadri Sild
programmi koordinaator

Ajutise kaitse pikendamine

Palume **ajutise kaitse saajatel** juba **oktoobris ja novembris** külastada PPA teenindussaali ning **teha digikioskis dokumendi jaoks uus foto**

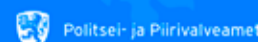
Ajutise kaitse pikendamisel tuleb **dokumendifoto** teha **enne iseteeninduskeskkonnas taotluse esitamist**

Продовження тимчасового захисту

Просимо одержувачів тимчасового захисту вже у жовтні та листопаді відвідати зал обслуговування Департаменту поліції і прикордонної охорони та зробити у цифровому кіоску нове фото для документу

При продовженні тимчасового захисту фото для документу необхідно зробити до подачі клопотання в середовищі самообслуговування

Ohulähedastel samblikel on Rohuneemes turvakodu

MAASTIKUKAITSEALA Samblikud armastavad kasvada puhta ja puutumata loodusega paikades. Rohuneeme maastikukaitsealal tunnevad end hästi ka ohulähedase kategooria samblikud, selgus inventuurist.

Maris Markus
keskkonna
vanemspetsialist

Samblikud on liitorganismid, milles elavad koos seened ning vetikad ja/või tsüanobakterid. Htsustatult võib öelda, et vetikad/tüanobakterid toodavad selles kooselus päike-energia abil toitaineid, mida tarvivad ise ja jagavad seenega. Seen aga pakub vastu kaitset, vett ja mineraalaineid. Kui kuiva ilmaga on näha, et samblikke on paljudes erinevates värvitoonides (näha seenese osa), siis märjaks saades muutub seenkomponent läbikumavaks ja

paistma hakkab fotosünteesivate organismide kiht. Sellepärast on paljud samblikud vihuga rohekad. Lisaks on põnev välja tuua, et samblikke kasutatakse sageli bioindikaatoritena, sest paljud liigid on tundlikud keskkonnatingimustele, eriti õhusaastele.

Eestis on registreeritud 978 samblikuliki, millest 415 on ohustatud ja 104 ohulähedases seisundis. Kaitse alla on võetud 51 samblikuliki, kuid see number võib tulevikus tõusta 93 peale. Eestis kasvavatel samblikel on valdavaks ohuteguriks intensiivne metsamajanduslik tegevus, vanade laialehiste lehtpuude vähenev kultuurmaastikus, avatud või poolavatud kasvukohtade (liivikute, nõmmede, hõredate nõmme- ja pa-

lumetsade) ja pärandkoosluste kinnikasvamine. Eriliste elupaikadege liike ohustab lisaks vanade puitehitiste kadu, väikeste ojade eutrofeerumine ja rabade veerežiimi muutmine, loopealsete liigne puhastamine või ülekarjatamine, ehitus ja lubjakivi kaevandamine.

Rohuneeme maastikukaitseala (MKA) kaitsekorralduskavas on kirjutatud, et kaitsealalt on 2007. aastal leitud kokku 70 samblikuliki, kuid toodi ka välja, et andmed liikide kohta vajaks täpsustamist täiendava inventuuriga. Liikide nimekirja tol ajal välja ei toodud ja nii on ka meie teadmised liikide kohta küllaltki lünklikud. Kaitsekorralduskavas nähti ette samblike inventuur.

Selle aasta kevadel telliski vald

samblike inventuuri ja fookuseeris selle vääriselupaikadele (VEP). Inventuur viidi läbi suvel doktorikraadiga ja väga kogunud spetsialisti Piret Lõhmuse poolt, kellel on lausa 15 aastat metsasamblike kooslusepõhise teadustöö kogemust ja kes on ka ise koolitanud VEP-ide inventeerijaid samblike ning sammalde tunnusliikide osas.

Rohuneeme MKA-l asub kolm VEP-i, mille kogupindala on 26,5 ha. Inventuuri põnevaim leid tuli hoopis taimeriiki (sammaltaim) ja sellest räägin täpsemalt tulevikus taimedest rääkivas artiklis, aga ka samblike osas saime rohkelt teadmisi juurde. Kaitsealuseid samblikke seekord ei leitud, küll aga punase nimestiku ohulähedasi liike (lau-

Läbi kümne-kordse suurenemisega luubi tehtud foto keskel alumises servas on näha ketassambliku ja vasa-kus servas (rohekas ala) jalgsambliku tallust ning mustade "seenekestena" jalgsambliku viijakehi rannaäärsele vanale sanglepa korbal.
Foto: Piret Lõhmus

sa 4) ja mitmeid VEP indikaatorliike. Ekspert tõi ka välja, et arvestades Rohuneeme VEP-ide puistu vanust (100–140 aastat) ning suhteliselt suurt ja ühtlast metsapinda, on aladel potentsiaal saada kaitsealuste samblike elupaigaks edaspidi.

Ohulähedasse kategooriasse kuuluvatest liikidest leiti Rohuneeme MKA-l ketassambliku, Friesi soomussambliku, väävelsambliku ja rohelist varjusambliku. Kõik nad on seotud kas vanade puude (sanglepp, kuusk, mänd) korba või kuuse tüügaspuude puiduga ning on kasvuvormilt väikesed.

Kõikidel eelnevalt nimetatud liikidel läheb Rohuneemes suhteliselt hästi, sest nad kasvavad kaitseala VEP-is, mis tähendab, et nendel aladel metsamajandamisega ei tegeleta. Puud saavad kasvada vanaks ja kasvatada endale paksu korba, metsas on tüügaspuid ja ka lamapuitu. Neid tingimusi on vaja, et eelnevalt nimetatud liigid saaksid eksisteerida. Kui sanitaarraie või hooldusraiega võtta metsast tüügaspuid ja langenud puud, muudame selle väärtust bioloogilise mitmekesisuse ja eriliste liikide osas märkimisväärselt halvemaks.

Lisaks leiti välitööde käigus Rohuneeme MKA VEP-ides teada olnud indikaatorliikidele (kuuse nublusamblik, kännukatik, roomav soomik) juurde veel kolm indikaatorliiki (kavhvatü varjusamblik, harilik paelsammal ja hammas-tähtsammal). VEP-idest leiti ka 11 jalgsamblikulaadset pisisambliku. Nende liikide rikkus seostub positiivselt metsa puude vanuse ja struktuurilise koosseisuga mitmekesisusega.

OTSIME VIIMSI RAAMATUKOGU DIREKTORIT

kelle ülesandeks on raamatukogu ja selle Viimsi eri paigus asuvate harukogude töö korraldamine ning juhtimine, raamatukogude kasutaja- ja kogukonnakeskse kontseptsiooni arendamine ning rakendamine ja raamatukogu teenuste arendamine ning teenuste jätkuvalt kõrge kvaliteedi hoidmine.

Ootame sind kandideerima kui Sul on kõrgharidus raamatukogunduses või infoteadustes või omad mõnda muud kõrgharidust ja raamatukoguhoidja neljanda astme kutsevalifikatsiooni (vastab EKR 22.11 alates kehtivate kutsestandardite järgi tasemele 6). Sul on suure meeskonna juhtimiskompetentsid ja -kogemus ning põhjalikud teadmised raamatukogu tegevust reguleerivatest õigusaktidest. Sul on algatusvõime, oled loov ja soovid ellu viia uuendusi ning oled väga hea eestvedaja. Sul on suurepärase koostöö- ja suhtlemisoskus, sa talud hästi stressi ning suudad teha tulemuslikult tööd pingelistes olukordades. Su eesti keele oskus on C1 tasemel ja oskad ühte võõrkeelt vähemalt suhtlustasandil. Kasuks tuleb projektitöö kogemus.

Pakume sulle võimalust juhtida Eesti üht silmapaistvamat raamatukogu, mis on olnud suunanäitajaks uue põlvkonna raamatukogude kontseptsioonile. Sind ootab mitmekesine, vastutusrikas ja tähendusega tööd, millega panustad siinse kogukonna heaolule, arengusse ja toimimisse. Sul on võimalus puhata 28 kalendripäeva ja lisaks kasutada aastas 3 tervisepäeva.

Kui eeltoodu sind kõnetas, kandideeri CV Online'is või saada CV, motivatsioonikirj, ametikohale esitatud nõuetele vastavuse dokumentide koopiad aadressile konkurss@viimsi.ee hiljemalt **24. novembriks** märgusõnaga "**Raamatukogu direktor**".
Lisainfo: kadri.tiis@viimsi.ee.

Viimsis puidu ja tiseritööd.

- *Köögid
- *Garderoobid
- *Sisustus detailid

Valmistamine ja paigaldus.

sponorel@gmail.com
tel: 5159310

Parim viis viimsilasteni jõudmiseks on reklaam Viimsi Teatajas!

Telli oma toote või teenuse reklaam juba täna.

Vaata lisaks: viimsi.ee/reklaamihinnad

Kas sina teadsid, et Viimsi Teataja:

- on viimsilaste seas kõige kõrgemalt hinnatud infokanal Viimsis toimuva kohta
- tiraaž on 10 860
- ilmub kaks korda kuus
- on 24-leheküljeline
- on vallaelanikele tasuta

Montessori koolis on esikohal lapse heaolu

PEDAGOOGIKA Kas kolmas Montessori pedagoogika piirkond võiks asuda Viimsis? Selle õpetamisviisi toel on võimalik hoida kokku raha kõikvõimalikelt ennetavatelt programmidele ning pakkuda lasteaija- ja koolirõõmu ka kiirustavas ja infosurvet täis maailmas.

Maria-Helena Mettis

MTÜ Edendades
Montessori haridust liige

Viiimastel aastatel on nii üleriigiline kui ka piirkondlikud Montessori ühingud teinud palju tööd, et Eestis saaks avaneda autentseid lapse arengust lähtuvad Montessori lasteaiarühmad ja kooliklassid. Täna on valdavalt tegu veel erasutustega, kuid minu suureks rõõmuks alustas sel sügisel Tartus Eesti esimene munit-sipaalkooli Montessori klass ning Tallinna Mahtra põhikool on kinnitanud valmisolekut samuti see samm astuda.

Hariduspühholoogid ja ajuteadlased (uuri lähemalt Grete Arro ja Jaan Aru mõtteavaldisi) räägivad avalikult juba mõnda aega meie jaoks klassikalise haridussüsteemi puudujääkidest ning Montessori pedagoogika lahendamiseist paljudki.

Mõned aastad tagasi käis Eestis Simone Davies, mitmete Montessori-teemaliste raamatute autor, kes ütles, et Montessori pedagoogika sobib igale lapsele, kuid mitte igale perele. Arusaadavalt ei ole realistlik, et iga laps saab õppi-

da Montessori pedagoogika järgi, ometi pedagoogid saavad kõik enast sellekohaselt harida. Töötades vaimse tervise valdkonnas ja nähes seetõttu lähedalt väga traagilisi lugusid, näen seda, et lapsest lähtuvas keskkonnas kasvanud lapsed reguleerivad ennast paremini, ka väga suures raskuses.

Lapsed õpivad lisaks ka suhete loomise ja probleemide lahendamise oskust.

Pea eriliselt oluliseks lapsest lähtuva maailmavaate arendamist kõigis haridusastutustes, et iga töötaja mõistaks selle võimalusi ja varemahariduse kaudu pakutaks lihtsat, praktiliselt testitud süsteemset tuge peredele.

Abi kiirustavas maailmas

Minul on olnud võimalus käia Eestis ühes esimeses eralasteaias, mis loodi 1992. aastal Tartus ja mille tegevus toetus Montessori pedagoogikale. Seal ei olnud spetsiaalselt Montessori väljaõppega (AMI) juhendajaid ja kulukaid töövahendeid. Ometi olid seal seda teemat põhjalikult uurinud spetsialistid,

kes panustasid kogu hingest lapsest lähtuva keskkonna loomise ja lapse loomuliku uudishimu kaudu koosõppimisse. Kiusamist ei saanudki tekkida, toetavad vahendid meisterdasid õpetajad ise, vanemad osalesid paljudes tegemistes. Kõik toonased lasteaiaelu hetked on mulle koduselt soojad.

Täna olen veel enam Montessori pedagoogika toetaja, sest selle toel on võimalik hoida kokku raha kõikvõimalike ennetavate ja taastavate programmide pealt ning pakkuda

lasteaija ja koolirõõmu igast lapsest lähtuvalt ka kiirustavas ja infosurvegamaailmas. Montessori pedagoogika on eluviis, mis pakub turvalist arengut märkamatult, kuid süsteemset.

Mida rohkem meil tekib autentseid Montessori rühmi ja klasisirume, seda enam püsib lootus, et nende kõrvale tekib ka tavarühmi ja -klasse, kus õpetajad õpetavad lapsest lähtuvalt ja nende motivatsiooni toetavalt. Seeläbi ehk jõuab ka rohkemate peredeni lap-

Montessori lasteaiad pakub lastele rohkem võimalust ise kogeda, avastada ja rõõmuga õppida.

Foto: erakogu

sest lähtuva keskkonna võlu, mida omakorda kodus rakendada. Meie oleme oma kodus püüdnud lapsi toetada just sel viisil. Siiski käivad meie lapsed klassikalise haridusega koolis, millel on omad eelised.

Õpetajal võimalus saada toetust

Kool asub kodu lähedal, sellel on oma raamatukogu, spordisaal, tugi-võrgustik ning koolikoht on tasuta. Samas ei takista miski omavalitsuse hästi toimivat kooli või lasteaiada kasutamast lapsest lähtuvat Montessori õppemetoodikat. Olen kindel, et see on midagi edumeelsele ja häid võimalusi väärtustavatele haridusastutustele juba täna.

Montessori õppemeetod põhineb lapse enda loomulikul arengul ja teadmisanul ning õppimine arvestab eluks vajalikke oskusi, sh sotsiaalseid oskusi suhete loomisel, hoidmisel, probleemidele lahenduse otsimisel. Targad haridus- ja omavalitsuste juhid kasutavad siinkohal ära oma piirkonna Montessori ühinguid, et saada sisuline ligipääs vajalikule infole. Montessori hariduse edendamise kohta Viimsis leiab infot kodulehelt www.montessoriharidus.ee.

Viimsis on teinud kogukondlikult toimiva MTÜ liikmed olulise alguse, toetades Väike Päike lastehoiu autentse Montessori rühma õpetajat. Samuti saab toetust õpetaja, kes Kadrioru Montessori koolis õpetab ka mitmeid Viimsi piirkonna lapsi. Juba 18. novembril algab Eestis järgmine AMI väljaõpe, kuhu MTÜ Edendades Montessori Haridust on taas pannud välja toetussumma ühele osalejale.

Lennart Meri preemia tunnustab humanitaartalente

PREEMIA Lennart Meri preemia kandidaatide ei pea olema tingimata Viimsi valla elanik, kuid peaks omama eluloolist või hariduslikku seost Viimsiga.

Kaija Mägi

kultuuriosakonna juhataja

Viimsi vallavalitsus korraldab koos valla aukodaniku president Lennart Meri perega preemia väljaandmist. See on mõeldud Viimsiga seotud humanitaarvaldkonna uurimistööde autorite tunnustamiseks. Nominente saab esitada 10. jaanuarini 2025.

Preemia üks eesmärk on innustada bakalaureuse-, magistri- või doktoriõppe üliõpilast, kes on seotud Viimsi vallaga, õpib mõnel humanitaarvaldkonna õppekaval ja soovib kirjutada erialast uurimustööd.

Teiseks saab preemiaga tunnustada magistri- või doktoriõppe omandanud inimesi, kes on seotud Viimsi vallaga ja on koostanud silmapaistva uurimistöö (magistri- või doktoriõppe) humanitaarvaldkonnas.

Preemia suurus uurimustöö kavandi eest on 2000 eurot ja magistritöö või doktoriõppekirja eest 3000

eurot. Preemiasummalt tasub ettenähtud maksud Viimsi vallavalitsus.

Kandideerija ei pea olema Viimsi valla elanik, kuid peab omama eluloolist või hariduslikku seost Viimsi vallaga, mis on selgelt välja toodud kandideerimise materjalides.

Preemia on mõeldud Viimsiga seotud humanitaarvaldkonna uurimistööde autorite tunnustamiseks.

Preemiate jagamise üle otsustab komisjon, kuhu kuuluvad president Lennart Meri perekonna ja humanitaarvaldkonna valdkonna esindajad.

Kuidas käib kandideerimine?

Taotlemisel tuleb esitada avaldus (mis sisaldab autori arvelduskonto numbrit ja isikoodi) ning eluloo- ja haridustee kirjeldus (mis muu hulgas toob välja taotleja selge seose Viimsiga). Lisada tuleb kirjaliku magistritöö või doktoriõppekirja või uurimistöö koostamise kava avaldamise nõusolek valla kommunikatsioonikanalites.

Uurimistöö kirjutaja, kes kandi-

2023. aastal sai Lennart Meri preemia Minna Kilumets. Foto: Linda Saarmets

deerib preemia, peaks esitama töö teema (kavandi), lühikese sisukirjelduse, koostamise ajakava ja soovituskirja juhendajalt. Juba kaitsitud töö eest preemia taotleja peaks esitama oma kaitsitud magistritöö või doktoriõppekirja, mis võib lisaks eesti keelele olla koostatud Eesti kõrgharidusruumis enamlevinud võõrkeeltes.

Preemiasaadajad kuulutab välja president Lennart Meri perekonna liige ja vallavanem või tema poolt volitatud isik president Lennart

hea teada

Lennart Meri preemia laureaadid

- 2014 – **Karin Nugis** "Samastumised ja vastandumised. Eesti tarbekunsti minapildi kujundamine 1960.–70. aastatel"
- 2015 – **Diana Haapsal** "Päärdeade tüpoloogia linnaruumis hansalinnadest taasiseseisvumiseni Eesti aladel. Muinsuskaitseproblematika ja restaureerimine"
- 2016 – **Kristiine Kikas** "Reading Sensation in John Burnside's poetry"
- 2017 – **Marie Köiver** "Rannikukalandus Eestis 1918–1940"
- 2018 – **Liisa-Helena Lumberg** "Nüüdsest veelgi suurem Kristus. Uued altarimaalid Eesti luteri kirikutes 19. sajandi teisel poolel"
- 2019 – **Doris Kristina Raave** "Le rôle de la perception de L1 et de L2 dans l'acquisition de L3 : une étude de cas"
- 2020 – **Lilian Jõesaar** "Teachers' and students' language use in foreign language classroom: an analysis of the role of L1 in target language learning"
- 2021 – **Hannes Hugo Urbia** "Eesti ja Ameerika Ühendriikide suhted aastatel 1990–1994"
- 2022 – **Lisanna Lajal** "Eesti rääpkeste ja rahvaluule poeetika võrdlev analüüs"
- 2022 – **Mirell Nõmm** "Linnapark elanike aktiivsuse edendajana Tallinna bastionivööndi näitel"
- 2023 – **Marie Udam** "Luulekogu kui tervikteose käsitlemine kirjandusõpetuses"
- 2023 – **Minna Kilumets** "At Least We Belong To Our Religion": Negotiations of Young Muslim Women's Religious Identities in Freiburg, Germany"
- 2024 – preemiat välja ei antud

Premeeritud töödega on võimalik tutvuda Viimsi valla kodulehel: <https://www.viimsivald.ee/lennartmeripreemia>.

Meri sünniaastapäeva (29. märts) tähistaval üritusel Viimsis. Täpsemat infot preemia ja sel-

lele kandideerimise kohta saab küsida e-posti aadressil kaija.magi@viimsi.ee või telefonil 602 8860.

Minu vahetusaasta Lääne-Saksamaal oli kui unistuse täitumine

KOGEMUSLUGU Saksamaal lähevad lapsed esimesse klassi 6-aastaselt ning kooliaeg kestab tervelt 13 aastat. Lisaks saavad õpilased endale ise meeldivaid õppeaineid valida olgu selleks siis filosoofia, sotsiaalteadused või erinevad spordialad.

Allar-Joel Möldre
Tallinna Reaalkooli
12. klassi õpilane

Esimese perega, kus olin 50 päeva, ei klappinud kogu asi juba esimesest päevast ning ma pidin taotlema läbi Saksamaa vahetusorganisatsiooni uut peret. Seetõttu jõudsin kooli alles 7. septembril, kuigi õppetöö algas tegelikult juba 8. augustil.

Seadsin endale üheks vahetusaasta eesmärgiks saksa keele õppimise, sest ainult nii on võimalik inimestega sügavam side luua ning kultuurist osa saada. Seepärast hakkasin kohe esimesest nädalast iseseisvalt erinevaid grammatilisi teemasid käsitlema ning palju sõ-

nu õppima. Siit ka üks hea näpunäide – kui hakata saksa keelt õppima, siis nimisõnu soovitan kohe omandada koos artiklitega.

Erinev koolisüsteem

Koolisüsteemide erinevused Saksamaal ja Eestis on päris suured. Ka Saksamaal saab koolitee alguse eelkoolist, aga kooli minnakse juba 6-aastaselt. Siis on valikuvõimalus Haupt-, Realschule ning Gymnasiumi vahel ehk Hauptschule vastab põhikooli haridusele, Realschule on kusagil gümnaasiumi ja põhikooli vahel ning edasi tuleb gümnaasium – kokku 13 klassi. Mina õppisin 11. klassis.

Veel üks erinevus on see, et endale saab ise õppeaineid valida, kohustuslikud ained on matemaatika, saksa ja inglise keel. Minu jaoks oli üllatuseks, et ainete valikus on ka

Saksamaa koolis saavad õpilased hinde ka oma aktiivsuse ja tundi panustamise eest, rääkis loo autor. Fotod: erakogu

filosoofia ja sotsiaalteadused. Õpilased said valida ka spordialade vahel, minu eelistuseks jäi sulgpall.

Sain oluliselt iseseisvamaks, leidsin sõpru ja tuttavaid kogu eluks.

Otse loomulikult on teistsugune ka hindamissüsteem, kus õpilase hinne koosneb kahest osast. Esimene osa on suuline, kus arvesse lähevad õpilase aktiivsus ning tundi panustamine, teine osa on kontrolltööd. Ainetes, kus õpilased ei tee kontrolltöid, läheb arvesse üksnes tunnis kaasatõotamise hinne. Mina kirjutasin nii paljudes ainetes arvestustööd kui võimalik, et aren-

dada ka kirjalikku saksa keele oskust.

Minu vahetuspere

Oma uue vahetusperega sobisin koheselt. Meil olid ühised huvid ja saime üksteisest hästi aru. Minu pere toetas mind nii koduste tööde tegemisel, saksa keele õppimisel kui ka emotsionaalselt. Koos tähistasime sünnipäevi ja jõule, saatsime minu päritoluperale Eestisse pakke, külastasime muuseumi ja kuna minu vahetusaastal toimus Saksamaal jalgpalli EM, siis tänu oma vahetusperele sai ka minust jalgpallifänn.

Kokkuvõttes saan öelda, et kuigi vahetusaasta oli kohati väga raske, siis mõjutas see mind kindlasti positiivselt. Ma sain oluliselt iseseisvamaks, leidsin sõpru ja tuttavaid kogu eluks, sain selgeks saksa kee-

le ning üldiselt haritumaks. Täna Viimsi valda ja kõiki teisi, kes mu vahetusaasta võimalikuks tegid, sest ilma teieta poleks mu unistus saanud täituda.

Vahetuseõpilaseks saades võid saada endale sõbrad kogu eluks.

Ameerika kool säästab õpilasi kodutöödest

KOGEMUSLUGU Kevade poole tabas Kansase osariiki kolm tornaadot. Kui tuli tornaado hoiatus, siis pidime minema keldrisse ja ootama seal, kuni ilm paranes. Õnneks läks tornaado meie majast mööda, kuid mujal võis märgata purustatud majasid.

Martin Uik
Viimsi Gümnaasiumi õpilane

Valisin Ameerika Ühendriigid, kuna see riik on mulle alati meeldinud ning ma soovisin minna Euroopast kaugemale. Lisaks tahtsin arendada enda inglise keele oskust ning õppida sealset kultuuri.

Minu uus kodu Ameerikas asus Kansases linnas nimega Burden, kus elab umbes 600 inimest. Minu peres oli isa, ema, kaks venda ja õde ning tegelikult veel kaks õde, aga nemad ei elanud enam vanematekodus. Oma perega tekkis mul väga hea klapp. Sain alati kõigest rääkida ning tundsin ennast päriselt nagu oma kodus. Vahetusaasta on tänaseks küll läbi, kuid suhtlen nendega iganädalaselt siiani.

Me käisime perega koos palju väljas söömas ja kinos. Nad viisid mind isegi lõbustusparki Kansas

Citys ning NBA mängule Oklahoma Citys. Mu kool asus Burdenis ja seal õppis ligikaudu 100 õpilast. Kool oli neljal päeval nädalas, esmaspäevast neljapäevani, ning kestis igal päeval kella 8-st 16-ni. Õppetöö algas juba augusti alguses ning lõppes mais.

Hea klapp koolikaaslastega Koolikaaslased võtsid mind hästi vastu. Kuna keegi ei olnud varem

Kohe pärast kooli läks Martin trenni, proovides ära ka Ameerika jalgpalli. Fotod: erakogu

Vahetuspere ja koolikaaslased võtsid loo autori hästi vastu, kaatses teda igale poole.

Eesti kohta midagi kuulnud ning ma olin koolis ka ainus vahetuseõpilane, tunti minu vastu suurt huvi.

Võrreldes Eestiga oli koolis lihtne. Kõik kontrolltööd olid valikvastustega ja kodutöid ei antud. Seal ei olnud vahetunde ehk kui tund läbi sai, siis algas kohe järgmine tund. Koolitoiduks saime tavaliselt burgereid, *hot doge*, krõpse jmt. Joo-giks oli alati piim.

Pärast kooli läksin kohe trenni. Igal aastaajal sai teha erinevat sporti – sügisel tegelesin ma ameerika jalgpalli, talvel korvpalli ning kevadel pesapalli ja kergejõustikuga. Eestis olin varasemalt mänginud

vaid korvpalli, mistõttu meeldis mulle väga proovida ka teisi spordialasid. Kõige rohkem meeldis mulle neist ameerika jalgpall. Kuna mu vahetuspere isa on ameerika jalgpalli abitreener, siis aitas ta mul reeglid päris kiiresti selgeks saada. Trennid toimusid õues ja tuleb tõe-deda, et suve lõpus oli trenni teha päris karm, sest õues oli vahel 40 kraadi, kuid seljas tuli hoida tervet

Võrreldes Eestiga oli koolis lihtne. Kõik kontrolltööd olid valikvastustega.

varustust. Kahju, et Eestis ei ole ameerika jalgpall nii populaarne, muidu mängiks seda ka siin.

Kansases on neli aastaaga ning seal on väga soe – suvel enamasti üle 30 soojakraadi. Talvel läks kor-raks külmemaks ja isegi lühiajaliselt tuli lumi maha. Kevade poole oli sellel ajal, kui mina seal olin, kokku umbes kolm tornaadot. Kui tuli tornaado hoiatus, siis pidi-me minema alla keldrisse ja ootama seal, kuni ilm paranes. Õnneks läks tornaado meie majast mööda, aga autoga sõites nägin ka purustatud majasid.

Vahetusaasta avardab silmaringi

Vahetusaasta jooksul reisisin üs-na palju Ameerikas ringi. Peamiselt olid sõidud seotud vahetusaasta programmiga. Mina külastasin New Yorki, Washington DC-d ja Hawaii. Väljasõidud toimusid koos teiste vahetuseõpilastega ning need olid tõesti lahedad. Kõige ägedam mälestus oli kindlasti Hawaii loodus ja surfamine. Loodan, et saan seda kunagi uuesti teha.

Vabal ajal veetsin aega oma sõp-radega – käisime kinos, söömas, tegime sporti ja suhtlesime niisama. Terve selle aasta jooksul ei tekkinud mul koduigatsust, proovisin võimalikult vähe rääkida Eesti sõp-rade ja perega, et saaksin Ameerikas paremini kohaneda. Kõige rohkem jään Ameerikast igatsema oma sõpru, peret ja sealseid kiir-restorane.

Soovitan vahetusaasta kogemust ka teistele noortele. See õpetab iseseisvust, sest uutes oludes tuleb üksi hakkama saada, avardab silmaringi ja mis kõige tähtsam – vahetusaastal saab uusi elu-aegseid tutvusi.

Olen oma vahetusaastaga väga rahul ning ülimalt tänulik toetajatele, kes tegid mulle võimalikuks vahetusaastale minna.

Värsked noortevalikogude liikmed soovivad hoolitseda noorte hobide ja ürituste eest

UUS KOOSSEIS Noortevalikogu peaks olema koht, kuhu noored julgevad pöörduda nii oma murede kui ettepanekutega, leiavad selle uue koosseisu liikmed.

Nora Kurisoo

Viimsi noortevalikogu esimees

Viimsi noortevalikogu 2024/25 aasta koosseisus on 23 noort, neist 15 on täisliikmed ja 8 vabaliikmed. Sel aastal kuuluvad juhatuse esimees Nora Kurisoo, aseesimehed Greete Rohtla ja Olga Simagina. Saame noortevalikoguga ka tuttavaks!

■ **Elisabeth Haugas** (15): Olen Viimsis elav aktiivne noor ja kaasan ka teisi oma tegevustesse. Liitusin Viimsi noortevalikoguga, et arendada enda kastist välja mõtlemist ja soovist teha midagi suuremat ehk väljaspool minu seniseid piire.

■ **Emilia Eller** (15): Olen Viimsi koolis õppiv noor. Liitusin noortevalikoguga, et anda noortele häält ja tuua esile olulisi teemasid. Soovin edendada koostööd teismeliste ja luua neile uusi võimalusi.

■ **Eve Simona Strahhov** (16): Olen Viimsi gümnaasiumi õpilane. Liitusin noortevalikoguga eesmärgiga kaasata valla noori osalema üritustel ja aruteludel, mis aitavad noorte vaba aega, haridust ja kultuurielu põnevamaks ja aktiivsemaks muuta.

■ **Greete Rohtla** (17): Olen Viimsi gümnaasiumi õpilane. Mina liitusin noortevalikoguga, sest soov

vin rohkem panustada Viimsi valla töösse, rohkem esile tuua noorte häält ning üldiselt noori rohkem kaasata.

■ **Laura Kilgast** (16): Olen Viimsi gümnaasiumi sõbralik ja abivalmis õpilane. Otsustasin liituda noortevalikoguga, et anda enda panus Viimsi noorte elu põnevamaks muutmisel, aidates korraldada mitmeid üritusi.

■ **Laura Marie Visnapuu** (16): Olen Viimsis elav noor, kellele meeldib üritusi organiseerida. Liitusin noortevalikoguga, sest soovin oma sotsialiseerumisoskust arendada ning panustada Viimsi valla töösse. Soovin ka Viimsis elavatele noortele korraldada uusi ja vahvaid üritusi.

■ **Lauri Taniel** (15): Olen Haabneeme kooli õpilane ja kooli õpilasesinduse president. Liitusin noortevalikoguga, kuna soovin tuua enda kooli rohkem mitmekesisust ja teha selleks koostööd noortevalikoguga.

■ **Marta Telling** (16): Õpin Tallinna Pelgulinna riigigümnaasiumis. Mina liitusin Viimsi noortevalikoguga, sest tahan kaasata rohkem noori valla ellu. Ma loodan, et sel aastal saame korraldada palju üritusi ja toome noorte häält rohkem esile.

■ **Marten Kukk** (17): Olen usin ja töökas inimene, kes leiab, et tal on liiga palju vaba aega. Liitusin noortevalikoguga, et saaksin panustada kuhugi oma energiat ja leida uusi

tutvusi. Loodan noortevalikogus olles korraldada midagi lähemat ja lõbusat Viimsi noortele.

■ **Nora Kurisoo** (17): Õpin Gustav Adolfi gümnaasiumis. Liitusin noortevalikoguga, kuna soovin, et Viimsi noorte hääl oleks kuuldud. Sel aastal soovin korraldada üritusi noortele, andes neile võimaluse ennast arendada ja teha nende hääl kuuldavaks.

■ **Olga Simagina** (17): Käin Viimsi gümnaasiumis. Liitusin, et tuua noorte häält esile läbi erinevate ürituste. Sel aastal tahan teha noortevalikogust koha, kuhu ei ole hirm pöörduda oma murede ja ettepanekutega.

■ **Roderik Gross** (18): Olen EBSi gümnaasiumi õpilane. Mind saab hästi eristada oma rõõmsa ja energiarohke käitumise kaudu. Osalen teist aastat noortevalikogus, et esindada Viimsi noori, kus võimalik.

■ **Roger Viidalepp** (17): Olen tegus ja töökas noormees, elan Viimsis ja õpin Viimsi gümnaasiumis. Liitusin noortevalikoguga, sest soovin tuua noorte huve esile. Vabal ajal tegelen spordiga.

■ **Saba Sozashvili** (17): Käin Viimsi gümnaasiumis, olen pärit Gruusiast ja elan Viimsis. Olen aktiivne noormees ja tahan muuta Viimsi valda veelgi paremaks kohaks noortele. Vabal ajal vaatan filme ja jalgpalli.

■ **Teele Telling** (16): Olen Tallinna Pelgulinna riigigümnaasiumi õpilane. Olen entusiastlik, töökas ja hooliv. See on minu teine aasta Viimsi noortevalikogus koosseisus. Liitusin noortevalikoguga, kuna arvan, et noorte hääl on väga oluline.

Pildil on Elisabeth, Enzo, Eve, Greete, Karola, Laura, Laura-Lisett, Mark, Marta, Marten, Nora, Norbert, Olga, Robert, Roderik, Roger, Saba, Teele.
Foto: erakogu

■ **Enzo Viik** (17): Õpin Viimsi gümnaasiumis. Noortevalikoguga liitusin, et noorte elu parandada ja nende probleemidele lahendusi leida.

■ **Erki Taro** (16): Olen usin ja aktiivne noormees ning õpin Gustav Adolfi gümnaasiumis. Jätkan Viimsi noortevalikogus juba teist aastat, et Viimsi valla noori esindada ning neile meeldivaid üritusi korraldada.

■ **Karola Kirsimäe** (16): Olen Piri-ta majandusgümnaasiumi õpilane. Nüüdseks olen ma noortevalikogus teist aastat, sest mulle meeldib esindada noorte huve ning see on minu jaoks väga tähtis. Samuti meeldib mulle korraldada meeldejäädavaid üritusi.

■ **Laura-Lisett Lugu** (16): Olen töökas ja ambitsioonikas Viimsi gümnaasiumi gümnaasist. Noortevalikogus olen juba kolmandat aastat. Noorsootöö on minu jaoks südamelähedane ning luban anda endast kõik, et noorte heaolu eest hoolitsetaks.

■ **Mark Martin Kaalma** (23): Olen

Viimsi noor, siinse noortevalikoguga liige kolmandat korda. Ma kandideerin, et saada uusi kogemusi, tutvusi ja viia noorte hääl otsustajateni. Täna noored on järgmise otsustajad!

■ **Norbert Olaf Lehis** (16): Olen sõbralik ühiskonnaliige, kes õpib Viimsi gümnaasiumis. Noortevalikogus olen teist aastat, et korraldada Viimsis toredaid üritusi nii noortele kui ka vanematele. Peale selle tegelen väga aktiivselt spordiga.

■ **Rico Maarjus Leppik** (15): Käin Haabneeme koolis. Soovisin liituda noortevalikoguga, et anda noortele võimalusi, mida mina ise kahjuks pole saanud. Tahaksin anda teistele noortele võime ja vabaduse arendada neid oskusi, mida nad on tahtnud, aga milleks pole võimalust leidnud.

■ **Robert Leiger** (15): Olen Viimsi noortevalikoguga liige. Mulle meeldib noortega koostööd teha, uusi sõpru leida ja seista selle eest, et Viimsi noorte hääl oleks kuuldav.

hea teada

Kuidas kandideerida?

■ Noortevalikogusse võib kandideerida iga 14–26-aastane noor, kelle elukoht on Viimsi vald, kes õpib Viimsi valla haridusasutuses või tegutseb aktiivselt Viimsi vallas. Noortevalikoguga valimised toimuvad iga aasta augustis-septembris. Põhimääruse kohaselt on aastaringelt võimalik kandideerida noortevalikoguga 2023/2024 koosseisu vabaliikmeks. Noortevalikoguga vabaliikmeks võib kandideerida iga 14–26-aastane noor, kelle elukoht on Viimsi vald, kes õpib Viimsi valla haridusasutuses või tegutseb aktiivselt Viimsi vallas. Uuri lisa: www.viimsi.ee/noortevalikogu. Küsimuste ja ideede korral saab pöörduda noortevalikoguga juhatuse poole, kirjutades info@viimsinoored.ee.

Viimsi muusikaliteater tähistab tähtsat sünnipäeva särava kontsertetendusega

25 Õhtu täis säravaid etteasteid, võimsaid hääli ja liigutavaid hetki – nii saab kirjeldada Viimsi muusikaliteatri kontsertetendust “Ei peatada meid saa”. Publiku rõõmuks toovad muusikali näitlejad lavale meile tuttavad tegelased armastatud muusikalidest.

Jane Saks
Viimsi Teatja
toimetaja

Sünnipäevaintervjuu tegime muusikaliteatri muusikajuhi Hille Savi, lavastaja Mark Oja, laulja-näitleja ja muusikaliteatri turundaja Liis Rebane, tantsujuhi Triin Pappeli ning laulja-näitleja Katri Kuusk.

Muusikaliteatril on tänavu 25. sünnipäev. Kuidas seda tähistate?

Hille Savi Sünnipäeva tähistame kahevaatuselise kontsertetendusega, mille raames tulevad esitamisele väiksemad ja suuremad numbrid viimase 15 aasta lavastustest.

Mark Oja Oleme kokku kogunud 15 aasta n-ö *crème de la crème*'i ehk parimatest parimad numbrid ning esitame neid kahel korral kontsertetendusel “Ei peatada meid saa”. Pealkiri tuleneb muusikali “Juukselakk” lõpunumbrist, mis jääb ka meie kontserdi viimaseks looks.

Sama on ka Viimsi muusikaliteatriga. 25 aastat on selja taga, teatrit on räsitud erinevad mured, sealhulgas koroonapandeemia, kuid peatumismärke ei paista küll kuskilt otsast. Nii ka edasi! Ja ma väga tahaksin loota, et minu silmad näevad ka Viimsi muusikaliteater 50 juubelikontserti.

Palun noppeid kavast – millistest muusikalidest millised numbrid taas lavale jõuavad?

Mark Oja Esitusele tulevad numbrid kõigile teada-tuntud Broadway ja West Endi muusikalidest.

Aga kuuleme-näeme ka numbreid muusikalidest, mis pole veel nii suurelt tuntust kogunud või on varasemalt olnud omaloominguline muusikal nagu näiteks “Aken vastu päikest”.

Lavale astub muusikaliteatri raudvara – Hille Savi, Liis Rebane,

Liisa Kirschbaum, Triin Pappel jt. Samuti näeb Viimsi muusikaliteatri palavalt armastatud vilistlasi – Kaupo Roos, Kristel Pedak, Marili Karna, Margus Toomla, Kaarel Tamuri, Karola Tarvid, Priit Kiigemägi, Tauri Prigo jpt. Ja külalistena naasevad lavale ka Kristjan Lüüs, Janet Vavilov, Linda Ellen Toom jt. Kokku astub lavale üle neljakümne laulja-tantsija-näitleja ehk siis seltskond on kirju ning kahel öhtul satuvad koos lavale nii esimese aasta trupiliige kui ka n-ö vana kala.

Oleme kokku kogunud viimase 15 aasta n-ö *crème de la crème*'i ehk parimatest parimad numbrid.

Hille Savi Esitamisele tulevad näiteks muusikalid “Perekond Addams” avalaul “Kui oled Addams”, laulud ja tantsud muusikalidest “Juukselakk”, “Lubadused, Lubadused”, “Noor Frankenstein”, “Üheksast viieni” ja “Seesama Horton – kogu lugu”, “Drowsy Chaperone”, “Tahan olla suur”, “Metsas”, “Naised närvivapustuse äärel” ja “Aken vastu päikest”.

Kas on oodata ka üllatusi?

Mark Oja Publik saab kaasa elada vaheklippidele, kus kaks noort – Herman Avandi ja Sarah Nehari – avastavad mahajäetud laost salapärase kasti, mis on seotud Viimsi muusikaliteatriga. Kuidas see kast sinna sai ning mis seal sees on, jäägu veel üllatuseks.

Lisaks on Viimsi huvikeskuse saalis nüüdseks üleval uus valguspark, seega galakontsert ja Viimsi muusikaliteatri etendused saavad olema veelgi uhkemad ja ägedamad kui varem.

Proovid suureks sündmuseks on täies hoos käimas. Fotod: Viimsi muusikaliteater

Mida muusikaliteatril sünnipäevaks soovite?

Mark Oja Mina soovin muusikaliteatril pikka iga ja rohkelt publikut. Olen mitteviihmisilaseks Viimsi muusikaliteatrisse ära armunud ning lootan, et ka kohalikud hindavad seda väärtust, mida teater pakub. Muidugi on “kusagil seal” etendused veelgi suurejoonelisemad ja “profimad”, aga oma kodukoha kõrvaltänavas tegutsev teater on armas, pehme ja soe. Just nagu sall, mille vanaema talveks kudenud on.

Liis Rebane Soovin muusikaliteatril sünnipäevaks loomulikult pikka iga, tegutsemisindu ja laulust ning loomulikult häid ja tegusaid inimesi, kes naudivad lavale olemist sama palju kui protsessi, et sinna jõuda.

Muusikaliteater hoiab endas ilusaid väärtuseid – armastust muusika ja kultuuri vastu, kokku- ja ühtehoidmistunnet, abivalmidust, indu ägedaid asju teha ning soovi jagada kogukonnale ilusaid emotsioone. Loodan, et need väärtused aina

kasuvad ja kestavad ning liikmed ja publik saavad seda nautida vähemalt veel ka järgmised 25 aastat.

Triin Pappel Muusikaliteatril soovin sünnipäevaks ikka häid soovide – pikka iga, elujõulisust ja toreid tiime, kes tahaksid uutest projektides kaasa lüüa.

Muusikaliteatri sünnipäev on oluline, sest see on olnud suur osa väga mitmete trupiliikmete elust. Kuna sellises vormis teatritegemine ei ole kerge, on imetusväärne, et seda nii pikki aastaid suutnud oleme.

Katri Kuusk Soovin muusikaliteatril põnevaid lavastusi, ägedaid lavastajaid, andekaid näitlejaid ja lõputut tegutsemislusti nii, et isegi taevas poleks enam piiriks.

Millised on muusikaliteatri tuleviku plaanid?

Liis Rebane Unistame siis – muusikaliteater võiks loomulikult aina kasvada. Lõpmata äge oleks, kui suudaksime tuua aastas kaks lavastust välja ehk kevadel midagi suuremat ja talvel midagi lastele ja kogu perele. Kogukond võiks loomulikult ka veel enam meid vaatamas käia ning kaasa elada. Ehk saame tulevikus korraldada ka muusikaliteatri suvelaagri, kus nooremaid põlvkondi oma teadmiste ja oskustega saaksime sellesse maailma kaasata. Ja tuleviku plaanidesse võiks muidugi kuuluda mõni äge sponsor või riigi rahastus, et saaksime kõik lahedad plaanid teoks teha ja ka tehniliselt areneda.

Muusikaliteatri sünnipäev on oluline, sest see on olnud suur osa trupiliikmete elust.

Triin Pappel Tuleviku plaanideks on loodetavasti endiselt uute ja huvitavate ning Eestis esmakordselt esitavate muusikalide lavaletomine. Samas minu meelest oleks vahva ka mõnda varasemalt lavastatud muusikali teha natuke uues kuues. Kuna meil on trupis naisi ülekaal, siis tulevikus võiks tulla muusikal “Burlesque” või midagi muud sellesarnast, kus oma naisväge ära saame kasutada.

Katri Kuusk Kindlasti jätkata erimeelsete lavastuste publikuni toomist, et jaguks nii nalja ja naeru kui ka kurbust ja pisaraid, põnevust ja rõõmsat lõõgastust. Vahest isegi äratundmisrõõmu elust enesest.

Kontsertetendus “Ei peatada meid saa”

■ Lavastaja: Mark Oja; muusikajuht: Hille Savi; tantsujuht: Triin Pappel; trupp: Hille Savi, Liis Rebane, Liisa Kirschbaum, Kristjan Lüüs, Margus Toomla, Kaupo Roos, Marili Karna, Kristel Pedak, Karola Tarvid, Triin Pappel, Mark Oja, Tauri Prigo, Janet Vavilov, Linda Ellen Toom, Priit Kiigemägi, Keit Marjamaa, Mai Kroonmäe, Karmen Kuusk, Kaarel Tamuri, Asko Robert Meola, Remo Pihel, Minna Sillamaa, Jan Rimmelg, Tõnis Mürsepp, Jana Rebane, Katri Kuusk, Airi Pärn, Sandra-Liisa Johanson, Siim Vahemäe, Mailis Pruul, Sander Kuusk, Raido Nigumann, Valmo Vider, Andre Luurmann, Andra Strandberg, Reili Tamm, Doris Rannala, Raul Aljas, Marta Alethe Jaansalu, Maris Raimets.

■ Kontsertetendused toimuvad 5. ja 8. novembril algusega kell 19 Viimsi huvikeskuses (Nelgi tee 1). Lavastus on kahes vaatuses, avatud on kohvik Karulaugu pesto.

■ Pileteid saab osta Piletilevist ja Viimsi huvikeskuse kontorist (kolmapäeviti kell 10–16) ning enne etenduse algust kohapealt.

Teekond värviliste prillidega Meriväljalt Viimsini

NÄITUS Kui ma sügise pööripäeva paiku ühel päikeselisel pärastlõunal Merivälja villade vahel ekseldes lõpuks Urmas Puhkani koduaiani jõuan, on temal seal töö juba alanud. Hülgelhall meri sinna ei paista, kuid aiavärv kriiksub küll ning seda kaudu kulgeb tee elumajast mööda ühe väiksema majani.

Triinu Soikmets
kuraator

Selleks väikeseks majaks on kunstnik Urmas Puhkani ateljeegaraaz, kus ta on laotanud laiali igas mõõdus maale, mille motiivideks on erinevad maastikud – koduaed Meriväljal ja park Haapsalus, jõeäärseid rajad ja põldudevahelised maanteed, kohalikud ja kaugemad samblatemplid, akendest avanevad panoraamvaated. Kuraatorina aitan Urmasel teha lõpliku valiku tema uuele näitusele minevatest teostest, aga ka vahetada mõtteid ja sõnastada sõnumeid.

Viimsi kunstikooli galeriis avatava värvika näituse algseks pealkirjaks pidi esmalt saama “Tähdusmaastikud”, sest seos maastikuga ja vahetu looduskogemus on Urmasele nii hingepide kui ka energiaallikas. Ta nime-

Autoportree “Läbi värviliste prillide”.

Urmase maastikud on vaatajasõbralikud ja lapsemeelsed. Fotod: Triinu Soikmets

tab neid ise ka sugestiivseteks maastikeks ja teatav sisendusjõud neis teostis on. Või siis hoopis endasse neelav jõud – Urmas oli varem tegev keraamikuna, nii et ka tema maalides on tajutav vormide voolimine ja voolamine, mis võib vaataja endasse mässida. Kui sukelduda merelainetes, siis tungib laine-tustunne ju mõneti meie kehadessegi?

Nii dramaatiline asi siiski ei ole – Urmase maastikud on igati vaatajasõbralikud ja heas mõttes lapsemeelsedki. Ning asjaolu, et näitus toimub Viimsi kunstikoolis, on huumorika kunstniku sõnusti samuti natuke tähenduslik, sest mõnes mõttes on ka tema pidanud käesoleva näituse teoseid luues “koolitee” uuesti ette võtma. 1992. aastal lõpetas ta küll Eesti Kunstiakadeemia keraamika erialal, kuid paar aastat tagasi tabas tema tervist hoop ja töömahukaid skulptuure tal enam mugav modelleerida ei ole. Nii on ta õppinud justkui eluga uuesti toime tulema ja sellega kohanema. Ja õppinud ka uuesti kunsti looma, sedapuhku siis pintslil ja lõuendi abil.

Kui tavaliselt kujutame lõuendit ette linase kangana, siis Urmas on käiku lasknud ka muud käepärast ja leidlik-

“Kokadera – samblatempel”.

ku, näiteks kareda pinnaga puitlaastplaate ja vanakraamipoest saadud nikerdustega raame. Skulptuuridestki pole päriselt pääsu – valmimas on vineerist lõigatud lõbusad pilvemehed, mis näitusesaalis maiseid maastikke taevalikult troonima saavad. Teoste vahel ekseldes satun aga peale hoopis ühele päikesepillidega pildile ning oletan õigesti, et tegu on Urmase autoportreega. Leiame üheskoos,

et seegi pakuks maastikele vaheldust ning viitaks autori enda eriomasele nägemusele neist. Ühtlasi tekib sealäbi tervele näitusele ka uus pealkiri – “Läbi värviliste prillide”.

Ja see on tabav, sest hoolimata kõigest näeb Urmas maailma just nii – värvilise, mitte ründava suure hallina. Otsemaid hakkab ta neid prille ka vineerist välja lõikama, nii et küllastajatelgi tekib nüüd näitusesaalis võimalus läbi nende maailma kaeda. Kaamose ajal kulub kindlasti ära!

Näitust “Läbi värviliste prillide” saab Viimsi kunstikooli galeriis näha 1.–29. novembrini.

Teated

Eesti purjetajad osalesid merehaigust ja hiigellaineid trotsides Euroopa meistrivõistlustel

Esimest korda 15.–20. oktoobril Monacos toimunud Optimisti meeskonnasõidu võistlusel osalenud Eesti meeskond võitis Iisraeli. Meeskonda kuulusid Sharon Peetrimäe (PJK), Liise-Kärt Liiber (PJK), Tormi Kütt (KJK) ja Mikk Bakler (KJK). Võistlejaid juhendas treener Elise Umb, projekti toetas ja Mikk Bakleril aitas Monacosse jõuda Viimsi valla-valitsus.

Võistlusel osalesid Euroopa edetabeli järgi 16 parimat purjetamisriiki. Treener Elise Umbi sõnul pakkus osalemine noortele täiesti uusi kogemusi. “Ülikõrges konkurentsis saadi kogeda olukordi, mida Eestis ei ole võimalik läbi mängida,” lausub ta.

Võistluse esimeses etapis sõitsid kõik võistkonnadega läbi. Sõite peeti kokku 120, iga võistkond võistles 15 sõidus. Seal sai Eesti võistkond kirja 2 võitu – Saksamaa ja Šveitsi vastu, kokkuvõttes oldi 12. kohal. Järgmises etapis peeti 56 sõitu, milles võisteldi kohtadele 1–8 ja 9–16. Meie sportlased võistlesid kohtadele 9–16.

Vaikse tuule tõttu jagunesid need sõidud kahe päeva peale. Võit õnnestus siis saada Iisraeli vastu, mis andis tulemuseks 15. koha. Nende sõitude lõppedes otsustati korraldada lisaks poolfinalidele ja finaallidele kohasõidud ühe sõidu põhjal. “Meie sattusime vastamisi Šveitsi võistkonnaga ja võistlesime kohtadele 15–16,” selgitas Umb. “Lõpetasime võrdsete punktidega, meil oli aga sõidus esikoht, mis kahjuks tähendas kaotust.”

Võistlus oli mitmeti ebatavaline. Iga päev oli merel Eesti mõistes suur lainetus, kahel päeval nii suur ja terav, millesarnast Eestis kuskil ei tekigi. Neist ühel päeval oli merel lainetus, mida nimetatakse Monaco laineeks – kõrge, järsk ja mitmest suunast tagasipõrkav, mida mujal Vahemeres ei kohta –, lisaks tuul 6–9 m/s. Treenerid viidi merele kahe suure kaatriga. Umbi kinnitustel tuli suurima lainetusega päeval mitu treenerit merehaiguse tõttu kaldale tagasi tuua. “Oli ka neid, kes võitlesid merehaigusega edasi merel,” rääkis Umb. “Samuti kannatasid mõned sportlased. Näiteks meie tiimi üks sportlane oli osa päevast merehaige, kuid pidas vaprat vastu ja andis meeskonnale parima panuse.”

Finaalis kohtusid Türgi ja Itaalia, kes võttis ka tiitli.

Kai Kallas
Eesti jahtklubide liit

Eesti noored Monacos võistlemas. Foto: Elise Umb

Viimsi valla lähiaja sündmuste kalender

Kontserdid ja teatrietendused

- 1. novembril kell 19** “Piip ja Tuut on Lövi Lörr ja Jänes Jass”. Viimsi Artiumis. Tasuline.
- 4. novembril kell 19** Olav Ehala armastatud muusikal “Buratino”. Viimsi Artiumis. Tasuline.
- 5. novembril kell 11 ja kell 19** Olav Ehala armastatud muusikal “Buratino”. Viimsi Artiumis. Tasuline.
- 5. novembril kell 19** Viimsi muusikateater 25 – kontsertetendus “Ei peatada meid saa”. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 8. novembril kell 18** Rahel n Becki kontsert. Viimsi raamatukogus. Tasuta.
- 8. novembril kell 19** Viimsi muusikateater 25 – kontsertetendus “Ei peatada meid saa”. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 14. novembril kell 19** DocPointi paremik @ViimsiArtium: “Tukdam:

- Maailmade vahel!” Viimsi Artiumis. Tasuline.
- 15. novembril kell 19** Viikerkoori sünnipäevakontsert. Viimsi Artiumi kammersaalis. Tasuta.
- 15. novembril kell 19** Piip ja Tuut pimedas ja teki all. Viimsi Artiumis. Tasuline.
- 15. novembril kell 19** Komöödiateatri etendus “Kolm musketäri – lõbusad lood tööst ja rahast”. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 16. novembril kell 19** Lenna ja Mihkel Raud Live @ViimsiArtium. Viimsi Artiumis. Tasuline.
- 16. novembril kell 19** retropidu – Modern Talking Reloaded ja Laedad Mutid. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.

Eakatele

- 1. novembril kell 11** kohvi hommik külalisega. Viimsi kultuur ja kultuurikorraldus. Külal on Kadri Tiis, Gerli Nõmm, Kersti Bocicaut ja Tiit Valm.

Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.

- 1. novembril kell 14.20** seenioride kinohommik – “Kelly. Kellegi teise unistus”. Viimsi kinos. Tasuline (pilet sisaldab tassi teed või kohvi).
- 1. novembril kell 15** ooperitund sopran Ille Saarega, klaveril Pille Saar. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 5. novembril kell 15** Haabneeme päevakeskuse raamatuklubi külalastab A. H. Tammsaare majamuuseumit Kadriorus. A. H. Tammsaare majamuuseumis. Tasuline.
- 6. novembril kell 11** jututuba kohvi ja pirukaga. Külal on August Aarma. Randvere päevakeskuses. Tasuta.
- 7. novembril kell 16** isadepäev flamenko meeleolus. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 8. novembril kell 11** kohvi hommik külalisega. Annika Laats. Hingehoiust. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 8. novembril kell 14.20** seenioride kinohommik – “Kafka teine armastus”

Viimsi kinos. Tasuline (pilet sisaldab tassi teed või kohvi).

- 11. novembril kell 17.30** Raha-tarkuse klubi, juhendaja Tiit Lumberg. Võlakirjad ja aktuaalsed teemad vastavalt turgudel toimuvale. Haabneeme päevakeskuses. Tasuline.
- 13. novembril kell 11** jututuba kohvi ja pirukaga. Isadepäeva ja mardipäeva tähistamine. Randvere päevakeskuses. Tasuta.
- 15. novembril kell 11** kohvi hommik külalisega – Urve Uusberg. Vaimse tervise lood. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 15. novembril kell 13** ooperitund sopran Ille Saarega, klaveril Pille Saar. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.

Noortele

- 16. novembril kell 13** Vimpsiku jutu- ja mängutunnid. Viimsi raamatukogus. Tasuta.

Varia

- 2. novembril kell 10** Kimonojaki õmblemise õpituba. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 2. novembril kell 11** “Wow” laste meistriklass – halloweeni kolliburgerid. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 7. novembril** Viimsi ettevõtlusgala. Viimsi Artiumis. Kutsetega.
- 8. novembril** Viimsi Aasta Naine 2024 ja VEDA 20. Viimsi mõisas. Kutsetega.
- 9. novembril kell 12** Randvere küla kogukonnapäev. Randvere kooli juures. Tasuta.
- 10. novembril kell 11** isadepäev Eesti sõjamuuseumis – Kindral Laidoneri muuseumis. Tasuta.
- 13. novembril kell 18** koolitus “Nägu pringiks ja siledaks”. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 16. novembril kell 12** noorte näo- ja meigikoolitus. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.

IDEE HOLLANDIST: Pärnamäele võiks kerkida kogukonnamaja

KÜLASKÄIK Hollandis olid inimesed vabatahtlikult valmis projekteerima, sisearhitektiks olema, baari pidama ja ehitusel pintsli või pahtlilabidat haarama. Kõike seda ikka kogukonna hüvanguks.

Priit Rebane
Äigrumäe külanem

Henrik Pöder
Miiduranna külanem

Siiri Visnapuu
Pärnamäe külanem

Äigrumäe, Pärnamäe ja Miiduranna külanemad ning külaseltside juhatuste liikmed külastasid Põhja-Harju Koostöökoogu koostööprojekti "Arukad külad, nutikad kogukonnad" raames Hollandi Hilvarenbeeki omavalitsust ja kohalikke kogukondi.

Piirkond, mida nad külastasid, asub Lõuna-Hollandis Põhja-Brabandi provintsis, Belgia piiri lähedal, ning koosneb kuuest külast. Hilvarenbeek on Viimsist pisut väiksem ning seal elab umbes 15 000 inimest. Piirkonna profiil erineb Viimsi omast, kuna seal on suur rõhk põllumajandusel ja turismil. Aastas külastab piirkonda ligi 5 miljonit turisti, kes tulevad nautima sealset safariparki ja mitmeid kämpinguid.

Meie eesmärk oli tutvuda kohalike kogukondade juhtimise, tegevuste, õnnestumiste ja probleemidega. Suurim erinevus Eestiga seisneb kogukondade toimimise vormis. Kui Eestis tegutsevad selsid enamasti mittetulundusühingutena, siis Hollandis on levinud ühistud. Kuigi ühistud on sarna-

sed Eestis tuntud tarbijate ühistutega, siis keskenduvad need just kogukondlikele ja laiematele eesmärkidele. Ühistu liikmed on enamasti kõik või enam kogukonna elanikud, kuid liikmemaksu pole, sest igal on võimalus panustada just neile huvipakkuvatesse projektidesse või tegevustesse.

Teine oluline erinevus on, et ühistu juhatuse ülesanne ei ole niivõrd ise üritusi ja tegevusi ellu viia, vaid toetada kogukonnaliikmete algatusi, pakkudes nõustamist, rahastust ja muid vajalikke ressursse. Kõik see koos tagab, et iga alustatud projekt või üritus saab piisava hulga ühistuliikmete toetuse, mis omakorda tagab algatuse edu ja jätkusuutlikkuse.

Äigrumäe külanem Priit Rebane märgib: "Mind hämmastas eelkõige see tohutu vabatahtlik töö, mida inimesed on valmis kogukonna hüvanguks tegema – alates vabatahtlikest projekteerijatest ja sisearhitektidest kuni vabatahtlike baaripidajateni, rääkimata nendest, kes on valmis ehitus- või remonditöödel pintsli või pahtlilabidat haarama. Igas külas toimetavad lisaks külaseltsidele ka 10–20 erinevat huviklubi, mis vajavad samuti vabatahtlike eestvedajaid. Näiteks tegutsevad seal matka-, jalgratta-, vabalaskmise- ja käsitööklubid ning kohalik puhkpilliorkester. Ja seda kõike olukorras, kus külaelanikke on vaid umbes 1100. Hämmastav!"

Tussenheid – kogukondade toetaja

Hollandis mängib olulist rolli kogukonna poolt loodud ning kogu Hilvarenbeeki omavalitsust kattev or-

ganisatsioon nimega Tussenheid. Selle eesmärk on toetada nõu ja jõuga nii seal asuvate ühistute kui ka kogukondlike algatuste elluviimist.

Hämmastas eelkõige see tohutu vabatahtlik töö, mida inimesed on valmis kogukonna hüvanguks tegema.

Lisaks on Tussenheid võtnud rolli koordineerida suhtlust kohalike algatuste, vallavalitsuse, provintsi, kohalike ettevõtjate, ülikoolide ja teiste osapoolte vahel. Organisatsioon toimib täielikult vabatahtlikkuse alusel, sest kõik eksperdid ja spetsialistid panustavad sinna oma teadmiste ja ajaga, teades, et see parandab kogukonda ja omavalitsust.

Iga ühistu- või kogukonnaliige võib tulla oma ideega, mida koos analüüsitakse ja millele lahendusi otsitakse. Pakutakse nõustamist, koostatakse tegevusplaan ja aidatakse leida rahastust. Algatused võivad ulatuda lihtsast nõustamisest kuni suurte projektideni, mille maksumus on 1000 kuni 50 000 eurot.

Küla arengustrateegia

Hilvarenbeek kuulub rahvusvahelisse arukate külade võrgustikku Smart Rural 27 ning piirkonnal on uuenduslik, kodanikualgatuse toetav arengustrateegia. Kogukonna arengusse panustatakse kolmes kategoorias: ruumiline, majanduslik ja sotsiaalne areng.

Miiduranna külanem Henrik Pöder toob välja: "Mind kõnetas kõige rohkem see, et igas kogukonnas oli olemas pikaajaline tegevusplaan ja selged eesmärgid. Kõik tegevused olid ette planeeritud ja põhjalikult läbi analüüsitud. Kui Eestis tegutseme sageli päeva

Vasakult:
Äigrumäe külanem Priit Rebane, Miiduranna külanem Henrik Pöder, Hilvarenbeeki linnapea Evert Weys ja Pärnamäe külanem Siiri Visnapuu.
Foto: erakogu

või nädala kaupa ning tihti tuhinapõhiselt, siis seal on kogukonnad seadnud endale pikaajalised sihid. Kui entusiasm vaibub, on edasiseks tegutsemiseks olemas koostöö, eesmärgid ja distsipliin."

Kogukondlik tegevuste keskus on igas külas olev kogukonna süda. "Meie külas on üle 1800 elaniku, kuid aktiivseid vabatahtlikke, kellele saab kindel olla, on veidi üle kahekümne. Sain kinnitust sellele, et meie külaele on hädasti vaja oma kogukonnamaja ning et üks mõnus kõrts aitaks seda ka majandada," lisab Siiri Visnapuu Pärnamäelt. "Ka meie küla arengukava koostamisel tõusis korduvalt esile, et kogukonna kaasamiseks on vaja kooskõimise kohta, mille eest ühiselt hoolt kanda ja kus külaelajate rääkimiseks kokku saada."

Koostöö ja kogemuste jagamine

Viimsi delegatsioonil oli au kohtuda ka Hilvarenbeeki vallavanema Evert Weysiga, kes rääkis piirkonnas pikaajalistest plaanidest ja rõhutas kogukondliku algatuse olulisust kohaliku elu edendamisel. Eestlased said seeläbi kinnitust, et tugeva ja sidusa kogukonna loomiseks on vaja pikaajalist visiooni ja järjekindlust. Edastasime kutse nii Hilvarenbeeki vallavanem Evert Weysile, Tussenheidi eestvedajatele kui ka kõikide ühistute juhatustele tulla külastama ka Viimsit eesmärgiga leida koos ühiseid koostöökohti.

Viimsi külaelade esindajad naasid Hollandist inspiratsiooni ja uute ideedega, kuidas oma kogukondi tulevikus veelgi paremini arendada ja sidusamaks muuta.

Viimsi kogukondade delegatsiooni kuulusid: Äigrumäe külast Priit Rebane ja Piret Simmo, Pärnamäe külast Siiri Visnapuu ja Kärol Tohver ning Miiduranna külast Henrik Pöder ja Moonika Aasna.

Neljapäeval, 7. novembril kell 18.00
Viimsi raamatukogus

Ootame kõiki raamatusõpru kohtuma

TÕNU ÕNNEPALUGA

Kirjanikuga vestleb
Maarja Undusk

Rahel n Beck
kontsert
Viimsi Raamatukogu suures saalis
8. novembril 2024 | kell 18
Sissepääs tasuta

Rahel n Beck on akustiline duo, kuhu kuuluvad eesti viiuldaja / vokalist / laulukirjutaja Rahel-Liis Aasrand ja ameerika kitarrist / vokalist / laulukirjutaja "Chicago" Mike Beck. Viiuli, akustilise kitarriga ja kahe hääle harmooniline sulam annab duole folgiliku kõla, kuid nende repertuaari pole kerge lahterdada. Rahel n Becki omaloomingus on tunda klassikalise muusika mõjutusi segatuna iiri rahvamuusika, folgi, kanti, bluusi ja rokiga.

Rohkem infot
RahelnBeck.com

Oled oodatud

ViiKerKoor 15
sünnipäevakontserdile

Dirigent Indrek Umberg

15. novembril, kell 19.00
Viimsi Artiumi Kammersaali

Kontsert on tasuta

Taani kogukond muutis endise pruulikoja abipaigaks dementsuse käes kannatajatele

ÕPPEREIS Eriline linnak pakub dementsuse käes kannatavatele inimestele näiteks käsitööringe, mälu treeninguid ja võimlemistunde. Kogukonnale aga võimalust abivajajate eest hoolitseda, mida kohalikud inimesed ka rõõmuga teevad.

Annika Vaikla
abivallavanem

Island ja Taani on tuntud oma heal tasemel sotsiaal- ja tervishoiuteenuste poolest. Need riigid panustavad väga tugevalt ennetusse, mida ka meie Viimsis oluliseks peame. Seepärast käisime Viimsi valla sotsiaal- ja tervishoiuosakonna ning Viimsi hoolekandekeskuse töötajatega Taanis õppereisil.

Õppereisi esimene sihtkoht oli Fyni saarel Svendborgi linnakeses asuv Bryghuset – Svendborg Dementia Town ehk dementsusdiagnoosiga inimeste linnak. Seal paigas asus päris vanasti võimas pruulivabrik, mille ajalugu on kenasti eksponeeritud kogu linnakus fotode ja arhitektuuri abil. Pärast pruulikoja töö lõppemist rajati sinna hooldekodu. 2015. aastal otsustas aga kohalik kogukond, et rajavad sinna Hollandis asuva De Hogeweyeki dementsete küla eeskujul hoopis dementsete linnaku. Täna on see kodus 125 inimesele, eraldi on ruumid raskema ja kergema diagnoosiga elanikele.

Linnak pakub oma elanikele ja nende lähedastele täisväärtuslikku elu sh võimalust kaasa lüüa kogukonna elus olenemata diagnoosist. Linnaku siseruumid on hubased, avarad ja rõõmsad. Hooneid ümbritseb kaunis haljastus ja maaliline loodus, kus elanikud saavad nii jalutada, võimelda, raamatut lugeda kui ka lihtsalt pingil istuda ja värsket õhku nautida. Samuti kõnnivad seal vabalt ringi kanad ja leidub väike aedik jänestele.

Võimalus leida oma lemmikhobi

Privaatsuse hoidmise huvides me raskema diagnoosiga elanikke ei külastanud, kuid saime süviti tutvuda ülejäänud ruumidega, kus elu käis täiel rinnal. Palju leidis

seal aktiivseid tegevusi: erinevaid käsitööringe, liikumisrühmi, mälu treeninguid jne. Väga inspireeriv oli see, et linnaku toimimisse panustavad lisaks tavapersonalile ka vabatahtlikud – neid oli 125 elaniku kohta lausa 42. Vabatahtlikud olid enamasti vanemaealised kogukonna liikmed, kes tulid regulaarselt linnakusse elanikega jalutama, väiksemaid huviringe läbi viima ning käisid isegi sealsete elanikega rätastega sõitmas. Spetsiaalsed rattad olid sellised, kus üks sai istuda mõnusal istmel ja teine siis väntas pedaale.

Linnakus olid ka oma poed, ilusalong ja restoran.

Linnakus olid ka oma poed, ilusalong, restoran ja treeningusaal. Keskuse toimimine oli väga hästi läbi mõeldud, kõik käis seal inimlikult, lihtsalt ja efektiivselt. Tundus, et seal oli kõigil hea olla – nii elanikel kui ka nende heaolu eest hoolitsejatel. Vabatahtlike kaasamine kogukonna toimimisse on kindlasti üks märksõna, mida me Viimsis saaksime rohkem praktiseerida.

Kodune alkoholitarbimine maksab kätte

Järgmisena ootas meid Kopenhaageni vahetus läheduses paiknev Gentoft omavalitsus, mis on suhteliselt sarnane Viimsile. Gentoftes tahtsime uurida kaht teemat. Esiteks noorte riskikäitumist, mis on Taanis koos alkoholi kuritarvitamisega suur probleem. Noored alustavad alkoholi tarbimist juba väga varakult ja teevad seda tihti koos vanematega või meie suureks üllatuseks isegi koos treeneritega. Statistika andmetel on Taani noored alkoholi tarbimisega Euroopas esikohal.

Täna on Gentoftes omavalitsus koos Taani terviseministree-

Linnak näeb välja pigem nagu puhkekodu. Fotod: Annika Vaikla

Linnaku elanikele on avatud terve kaubatanav.

Soovi korral saavad asukad teha aiatöid.

riumiga loomas tegevuskava olukorra parandamiseks. See sisaldab endas ka kogukondlike kokkuleppeid (kuhu on kaasatud ka eraettevõtted) alaealiste alkoholitarbimise vähendamiseks. Uuringud on näidanud, et kui peres tarbivad vanemad alkoholi ja pakuvad seda ka oma lastele ning aktsepteerivad noorte alkoholiga pidusid, siis nende lapsed tarbivad rohkem alkoholi. Samas peredes, kus vanemad veedavad rohkem aega oma lastega, teavad nende sõpru ja sõprade peresid, tunnevad huvi, millega nende lapsed tegelevad, ja seavad selgeid piire alkoholi tarbimisele, on viimast vähem. See on huvitav fakt, sest Eestiski on väga levinud arusaam, et las laps pigem tarbib alkoholi kodus oma vanemate silme all kui väljaspool kodu. Kindlasti tasuks vanematel mõelda, kas ja mis vanusest on ikkagi sobiv lapsele alkoholi pakkuda.

Eelmises artiklis kirjutasime Islandi ennetusmudelist. Taani omavalitsus märkis, et nemad on oma noorte jaoks mõeldud ennetustööga seal, kus Island oli 20 aastat tagasi ja nende tänase vaeva mõjud on nähtavad alles aastate pärast. Gentoftes on ennetuse arendamiseks ja rakendamiseks loodud täiesti uus osakond, kuhu kuulub kaheksa spetsialisti. Teemaga te-

gelemine on ka poliitiliselt oluline, seepärast on volikogu juurde loodud ennetusega tegelev komisjon.

Elanikud osalevad volikogu töörühmades

Teine oluline teema meile oli kohaliku volikogu töö korraldamine. Nimelt on Gentoftes komisjonide töökordlus ainulaadne, kusjuures nende volikogu komisjonide istungid toimuvad korra kvartalis ja arutavad üldiseid teemasid ja suundasid, millega peaks süsteemsemalt tegelema. Kui komisjonis kerkib esile konkreetne teemaalgatus või reageerimist vajav ülesanne, siis kutsutakse kokku töörühm, kes hakkab koos tegelema detailselt selle ühe teemaga.

Töörühma kuuluvad nii poliitikud kui ka inimesed kogukonnast, kellel on võimalus töörühma liikmeks kandideerida.

Vastava rühma töökordlus on väga detailselt reglementeeritud ja seda on lihtne järgida. Töörühmade ülesanded võivad olla nii suured ja pikaajalised kui ka väga lihtsad ja lühemaajalised. Näiteks vaimse tervise hoidmine kogukonnas, turvalisus, tuleviku spordirajatised, visioonid lasteasutustele, kogukondlikum tervisepoliitika jms. Töörühm lõpetab tegevuse, kui ülesanne saab täidetud.

Selline mudel loodi seetõttu, et kohaliku volikokku valitud inimesed tahtsid rohkem kuulata kogukonna häält, mitte omavahel vaielda. Samuti pakub elanikega koostöö võimalust saada rohkem pädevust parima lahenduse jaoks. Kogukond saab olla paremini kaasatud ja võtta ka vastutust kodukoha murede ja rõõmudega tegelemisel. Sellisesse töörühma kuulub tavapäraselt 5 poliitikut ja 10 liiget kogukonnast. Võrreldes Eestis laialt levinud volikogude töökordlusele on Gentoftes mudel kindlasti kaasavam ja pakub elanikele rohkem võimalusi oma kodukoha arengusse panustamiseks.

Viimsi valla töötajad said õppevisiidil käia Põhja- ja Baltimaade avaliku halduse mobiilsusprogrammi raames.

Õppereisil osalesid lisaks loo autorile ka sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhataja Tõnu Troon, sotsiaaltöö peaspetsialist Lemmi Park, rahvatervise peaspetsialist Silva Sildmaa ja Viimsi hoolekandekeskuse juhataja Lemme Palmet. Pildile jäid nad koos vöörustajatega. Foto: erakogu

SÕELUURING

Naised, tulge rinnavähi sõeluuringule!

Mammograafiabuss on Viimsis 25.–29. novembrini. Sel aastal on rinnavähi sõeluuringule kutsutud ravikindlustatud ja -kindlustamata naised sünniaastaga 1950, 1954, 1956, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1974. Uuringul osalemine on tasuta ja selle eest tasub tervisekassa.

Mis haigus on rinnavähk?

Rinnavähk on kõige sagedamini esinev pahaloomuline kasvaja naistel, mistõttu on oluline osaleda sõeluuringul ka kaebuste või sümptomiteta. Varajases staadiumis rinnavähk endast märku ei anna.

Rinnavähi varaseks avastamiseks tehakse Eestis teatud vanusegrupi naistele rinnavähi sõeluuringut. Selle eesmärk on avastada rinnavähk võimalikult varases staadiumis, et alustada raviga õigeaegselt ning vähendada haiguse suremust ja tõsta haigete elukvaliteeti.

Sõeluuringul osalemiseks ei ole vaja kutset ootama jääda

Sõeluuringul saab osaleda ka ilma kutseta. Kui kuulud antud aastal sõeluuringu sihtrühma, võid pöörduda otse raviasutusse. Sihtrühma kuuluvad naised leiavad kutse-saatekirja terviseportaalil terviseportaal.ee (vastuvõetud ja saatekirjad) alates sõeluuringuaasta algusest. Kutse sõeluuringule kehtib kalendariaasta lõpuni.

Rinnavähi sõeluuringu kutset ei saa naised, kellel on viimase viie aasta jooksul diagnoositud rinnavähk. Selle info saamiseks tehakse päringud vāhiregistrisse ja tervise infosüsteemi.

Uuringule registreerimine toimub telefonil 627 4470 (tööpäevadel kell 8.30–17). Registreerumisel kontrollitakse naise sünniaastat, uuringule minnes tuleb kindlasti kaasa võtta isikut tõendav dokument. Rohkem infot rinnavähi sõeluuringu kohta leiab veebilehelt soeluuring.ee/rinnavahk/.

Silva Sildmaa
rahvatervise peaspetsialist

Mammograafiabuss on Viimsis 25.–29. novembrini aadressil Nelgi tee 1. Foto: Jane Saks

Vaktsineerimine on võimalus kaitsta oma kõige kallimaid

GRIPPI Viiruste kõrghooajal haigestub Eestis grippi kümneid tuhandeid inimesi. Kõige rohkem vajavad gripi vastu kaitset riskirühmad: kuni 7-aastased väikelapsed, lapseootel naised, üle 60-aastased ning samuti alaealised, kellel on terviseseisundi tõttu suurem risk tüsistusteks ja raskeks põdemiseks. Soovitan vaktsineerima minna, et kaitsta end ja oma lähedasi.

Tiia Luht

Terviseameti Põhja
regionaalosakonna juht

Gripp on tõsine haigus, mis võib põhjustada raskeid tüsistusi, hospitaliseerimist ja isegi surma. Eriti ohtlik on see riskirühmadele. Seepärast on väga oluline end gripi vastu vaktsineerida ja aidata vähendada haiguse levikut ning sellega kaasnevaid tüsistusi.

Gripi riskirühmadele on vaktsineerimine tasuta. Vaktsineerida saab perearstikeskustes, mitmetes apteekides ja raviasutuste vaktsineerimiskabinetites üle Eesti. Olen seda meelt, et igaüks peab ära kasutama kõik vahendid, et end ja oma lähedasi kaitsta. Vaktsiin on hea võimalus seda teha.

Eelmisel viirushooajal haigestus Eestis grippi ligikaudu 35 000 inimest, kellest üle 1500 vajab haiglaravi. Gripi tüsistustesse suri üle 100 inimese, nende hulgas ka üks laps. Väikelapsed võivad põdeda grippi raskelt, sest nende immuunsüsteem ei ole veel õpinud selle viirusega võitlema. Eakatel võib gripi põdemine kutsuda esile ka muude, eriti krooniliste südame-, hingamis- ja veresoonehaiguste ägenemist,” selgitas terviseameti gripi-keskuse peaspetsialist Julia Geller.

Vaktsineerimisjärgne kaitse kujuneb kahe kuni kolme nädala jooksul pärast kaitsesüsti. “Kui teha vaktsiin hooajal algul, siis on viiruse intensiivse leviku ajaks immuunsus olemas. Gripi kõrghooaeg on peagi algamas, seega on just praegu õige aeg vaktsineerida, et kaitsta ennast ja oma lähedasi haiguse raskete tagajärgede eest,” lisas Julia Geller.

Vaktsineerida saab perearstikeskustes, paljudes apteekides ja raviasutuste vaktsineerimiskabinetites üle Eesti. Vaktsineerimiseks tuleks võtta ühendust oma perearstikeskusega või broneerida aeg raviasutuse kodulehe kaudu. Raviasutuste kontaktid leiab veebi-aadressilt www.vaktsineeri.ee/lahen-vaktsineerima.

“Viirushooaja eel julgustan inimesi end vaktsineerimisega kaitsma. Apteekides saab seda teha kiiresti ja mugavalt, ühendades vaktsineerimise tavapärase poeskäigu või jalutuskäiguga. Apteek on sageli ka kõige lähem ja lihtsamini ligipääsetav koht vaktsineerimiseks,” ütles Eesti proviisorap-

teekide liidu juht Ly Rootslane. Apteegis vaktsineerimiseks saab broneerida aega veebiaadressil www.vaktsineeri.ee.

Gripivaktsiin on tasuta hoolekandetasutuste elanikele, kõigile üle 60-aastastele, lapseootel naistele, kuni 7-aastastele lastele ning gripi riskirühma kuuluvatele alaealistele, kellel on terviseseisundi tõttu suurem risk raskelt haigestuda. Inimestele, kes riskirühma ei kuulu, maksab gripivaktsiin sõltuvalt vaktsineerimisasutuse hinnakirjast kuni 30 eurot.

■ Rohkem infot leiab veebilehelt www.vaktsineeri.ee.

OPERITUND

01 November 2024

SOPRANILLE SAAR

Ooperitund Ille Saarega koos imelise muusika ja vestlusega. Klaveril saadab Pille Saar.

Haabneeme keskus 1 korrus

ALGUS 15:00

Lehte Jõemaa
lehte.joemaa@viimsihoolekandekeskus.ee
56470834

ISADEPÄEV

EESTI SÕJAMUSEUMIS

Pühapäeval 10.11.2024 kell 11 TASUTA!

Kogupere orienteerumismäng Pannkoogikohvik

esm.ee

Eesti Sõjaimuseum
KINDRAL LAIDONERI MUSEUM

MONAFI

NAISELIKULT KÜTKESTAVAD PILKUPÜÜDVAD EHTED LEIAD VIIMSIST

KÄSITÖÖ EHTED ERILINE DISAIN VÄHESED EKSEMPLARID

KÜLASTA MEID KOKKULEPPEL HELISTADES 53 00 01 27

Tutvu e-poes www.monafi.ee PÄRNAMÄE 190

Numbri 88 all sõidab Kalev Nurmik ja numbri 57 all Sten Suban. Foto: Mait Luha

Viimsilased said vormelisõidu kahes võistlusklassis esikoha

AUTOSPORT Tänavune hooaeg autode ringrajasõidus masinaklassis Formula Historic oli Viimsi valla autosportlastele edukas.

Mait Luha
endine autoringrajasõitja

Meeskond Kuul Sport, mille eestvedajaks on väsimatu autoringrajasõidu entusiast Jaak Kuul, saavutas esikohad

mõlemas selle sarja masinaklassis.

Võimsamas masinaklassis Formula Mondial võitis 8-etapilise võistlussarja Taavi Kuul ja seda ülitugeva Läti võidusõitja Andris Grikise ees. Kokkuvõtte kolmas oli Marko Mättik (SK Villu).

Veelgi edukam oldi masinaklassis Formula Easter, kus hooaja kokkuvõttes olid parimad meeskonna Kuul Sport võidusõitjad Sten Suban ja Kalev Nurmik. Väga võrdsete meeste heitluses jäi peale Sten Suban ja seda vaid ühe punktiga. Selle masinaklassi kol-

manda koha sai Läti võidusõitja Italo Alšins.

Formula Historicu ehk ajalooliste vormelitega võisteldakse ka endistes idabloki riikides, kus aastani 1990 peeti autoringrajal nn Sõpruse karika võistlusi. Sel ajal olid nendel võistlustel edukad meie võidusõitjad Eestis valmistatud vormelautodel Estonia. Väärib märkimist, et võrreldes teiste masinaklassidega oli sel hooajal Eesti autoringraja võistlustel kõige rohkem võistlejaid Formula Historic klassis.

Eesti parim bikiinifitnessis on viimsilane Mia Mulenok

BIKIINFITNESS 19.–20. oktoobril leidis Tallinnas Sparta spordiklubis aset Baltimaade suurim kulturismi ja fitnessi võistlus Fitlap Cup 2024. Sündmus tõi kokku parimad fitnessisportlased Eestist, Lätist, Leedust, Soomest, Rootsist ja Norrast.

Krista Mulenok
lapsevanem

Oma esimese võistluse tegi paljude teiste seas viimsilane Mia Mulenok Team Reinartist, saavutades neljas kategoorias 1. koha ja kahes kategoorias 2. koha. Lisaks titreeriti ta algaja

Mia Mulenok. Foto: erakogu

te võistluspäeva üldvõitjaks (*fit model overall*) ja edasijõudnute päeva Eesti parimaks naiste bikiinifitnessis (*overall Estonian best women's bikini*). Viimase tiitliga kaasneb Volkswagen Viljandi poolt välja pandud VW T-Cross ühe kuu kasutusõigus.

Võistlushooajaks ettevalmistus algas Peep Reinarti juhendamisel 2023. aasta juunis. Eriti hinnaliseks ja väärtuslikuks on Mia jaoks võit seetõttu, et kolmeaastasena diagnoositi tal raske haigus.

Kogu saavutus on tulnud ränga töö ja tohutu pühendumise, visaduse ja sihikindlusega. Ta on äärmiselt tänulik treeneritele Peep ja Eleri Reinartile, Golden Club Viimsile, Sparta spordiklubile ja Viimsi vallale.

Teated

Sügisel sammuvõistlusel osales 272 viimsilast

■ Aasta teine sammuvõistlus toimus 16. septembrist 16. oktoobrini ja sellest võttis osa kokku 272 Viimsi valla elanikku. Võistluse jooksul tegid osalejad kokku 54 641 018 sammu.

Võistluse eesmärk oli kõigil osalejatel koguda kuu aja jooksul vähemalt 215 000 sammu. Võistlusperioodi jooksul kogus enim samme Katrin Tust, kes tegi antud perioodi jooksul kokku 949 928 sammu, mis teeb keskmiselt 31 000 sammu päevas.

Kõigi eesmärgi täitnud osalejate vahel loositi välja erinevaid auhindu:

- OKO restorani kinkekaardid said Katrin Tust (parim sammuja) ja Maria Vassiljev;
- Roll Spot Viimsi rullmassaaži studio kinkekaardi (2 rullmassaaži) sai Merike Kukkur;
- Viimsi Kuulsaali kinkepiletid (2 Muuvi Seiklusmaa piletit, 1 darts pilet, 1 bowlingu kinkekaart, 1 piljardi kinkekaart) said Kris Robin Kant, Erlend Tamberg ja Erik Aibast;
- Viimsi valla logoga saunalina sai Melissa Männiste.

Täname ka koostööpartnereid auhindade eest: OKO restoran, Roll Spot Viimsi ja Viimsi Kuulsaal!

Silva Sildmaa

rahvatervise peaspetsialist

Mälumängusari kutsub osalema

■ Mõtetmängud on läbi aegade olnud populaarsed ja eestlased on alati olnud mälumängurahvas.

Meelelahutuslike mälumängude sari "Kelle pea on prügikast?" toimub Black Rose pubis teisipäeviti kell 19. Registreeri oma 4-liikmeline võistkond läbi www.vabalaud.ee/et/restaurant/blackrose broneeringusüsteemi soovitud kuupäevale, märksõnaks "mälumäng".

Eve Niemi

mälumängu korraldaja

Viimsi JK viigimäng tõi klubile tabelisse liidrikoha ja tribüünile rekordarvu publikut

■ Hooaja viimane kodumäng tõi Viimsi JK-le esiliiga tabeli liidrikoha ning nüüd jääb veel kaks otsustavat mängu, kus tuleb anda endast parim.

27. oktoobril kohtus Viimsi JK esindusmeeskond hooaja viimases kodumängus Welco meeskonnaga. Vaatamata heale algusele, mil Viimsi asus juhtima 16. minutil Gregor Lehtmetsa väravast, jäi lõppseisuks 1:1.

Mäng pakkus pinget ja emotsioone kõigile kohalviibijatele – alates rõõmust kuni ootamatute pööreteni. Teisel poolajal viis Ken-Marten Tammeveski palli taas vastaste väravasse, kuid kohtuniku otsusel jäeti see värav arvestamata, säilitades seis 1:0. Mängu viimastel hetkedel sai Welco aga ootamatu penalti, mille nad realiseerisid, tuues tabloole lõppskoori 1:1.

Hoolimata viigist tõi tulemus Viimsi JK-le esiliiga tabeli liidrikoha ning nüüd jääb veel kaks otsustavat mängu, kus tuleb anda endast parim.

Selle hooaja viimane kodumäng tõi staadionile rekordilised 503 pealtvaatajat. Klubi on südamest tänulik kõikidele fännidele, kes elavad meeskonnale kaasa viimase hingetõmbeni, pakkudes hindamatut tuge hooaja otsustavates mängudes.

Enne mängu tänas vallavanem Illar Lemetti meeskonda heade tulemuste ja põneva hooaja eest ning soovis jõudu eesootavateks viimasteks mängudeks.

Terve hooaja väldanud loosimängu võitja sai endale kümblustünni Tesler Grupilt.

Erle Meresmaa

Viimsi JK kogukonnajuht

AKNAKATE
www.aknakate.ee

Aasta Suurim Aknakatete Kampanial
Iga Kuu Üved Soodustused 30%-50%!

Vali Parim:

- Rulood & Kassefrulood
- Valdikardinad & lamelikardinad
- Allusion & Tekstiilkardinad
- Sääsevõrgud & Turvakardinad
- Terrassimarksiidid & Fassaadikardinad

Piiratud Aja Jooksul! Ära maga maha võimalust uuendada oma ruume soodsalt.

! Külasta Meid: Kokumäe tee 37
Jäigi Meid Facebook
Info: +372 68 28 440
www.aknakate.ee

Tulvu meie eripakkumistega juba tänal!

PUUMEHED

Langetame, hooldame puid ja freesime kände just Teie piirkonnas

Leiame koos lahenduse!

Meid saab kätte tel 5626 3857
www.puumehed.com

VIHMAVEERENNID
Litevabad rennid kuni 50m

Vajad uut vihmaveerenni või katuselt lumetõkked puudu?

- Katuseredelid
- Lumetõkked
- Vihmaveerennide paigaldus
- Käiguteed ja platvormid

☎ 527 1059
✉ info@vihmaveerennid.ee
🌐 vihmaveerennid.ee

PUISTEMEES

SOOJUSTAME HOONETE SEINAD JA PÖÖNINGUD PUISTEVILLAGA

Objektiga tutvumine tasuta.

☎ 5044041
✉ info@puistemees.ee
puistemees.ee

ISOVER SAINT-GOBAIN

REAKUULUTUSED

Aiatööd

Ohtlike puude raie, võsa lõikus ja kruntide puhastamine võsast. Helista julgelt ja leiame lahenduse! Tel 5623 0373, Randy.

Köielt puude hooldus, kujundus või langetus, puude sidumine, hekkide pügamine, ohtlike puude raie, kändude freesimine, viljapuude hooldus, puittaimede istutus – töid teostab litsentseeritud arborist. Võta ühendust ja vaatame koos üle! Tel 525 1330, marek@mwww.ee.

Korstnapühkija ja pottsepa teenused, ohtlike puude langetamine, viljapuude lõikamine, trimmerdamine, heki lõikus ja pügamine. Tel 5348 7318, e-post igor@inkteenused.ee.

HEKKIDE JA VILJAPUUDE LÕIKUS, MURU RAJAMINE, VÕSALÕIKUS jpm. Meil on palju rahulolevaid kliente. Küsi pakkumist tel 5396 2258, rohelineemerald@gmail.com või uuri lisa www.rohelineemerald.com, Raido.

Ehitus

Teostan erinevaid üldehitus- ja remonditöid. Vundamendi ehitus, siseviimistlus, välisviimistlus, sanitehnilised ning elektritööd (olemas B2 pädevus). Tel 552 7217.

Ehitusmees teostab järgnevat töid: suvilate lammutus, üldehitus, värvimistööd. Tel 5365 1222.

Laadur-ekskavaatori teenustööd, lammutustööd, ehitusprahi koristus ja õue koristustööd. Tel 507 4178.

Katuste ja fassaadide pesu ja värvimine, rennide puhastus, akende

pesu; paigaldame katuseredeleid ja vihmaveerenne. Töökogemust on 12 aastat. Võta ühendust e-posti aadressil kpe.kpe@mail.ee või helistades tel 5638 8994. Vaata lisa kodulehelt www.kpe.ee.

Kaks pikaajalise kogemusega ehitusmeest (53- ja 39-aastane) ootavad suuremahulisi objekte eraisikutelt: suvilad, majad, korterid. Teostavad üldehitust, vannitubade plaatimistööd, torutöid, siseviimistlust (pahteldus, mp-krohvimine), soojustamist. Tel 518 2846, Toomas.

Kvaliteetne plaatimisteenus ning saunade ehitus nii era- kui ka äriklentidele. Usaldusväärne ja pikaajaline kogemus. Tel 5564 1910.

Tänavakivide paigaldus ja parandustööd. Teede ja platside ehitus. Kivide müük. Haljastustööd. Tel 566 76629, info@viimsikivi.ee, www.viimsikivi.ee.

Vahetan boilerid, WC-potte, segisteid, valamuid; pesumasinate ühendamine ja vanade äravedu, väiksemad elektritööd. Tel 5904 8011, e-post looduse.3@gmail.com.

Soodne võimalus tellida vilunud spetsialistilt järgmisi remonditöid: TAPETSEERIMINE, kõik MAALRIITÖÖD, LAMINAAT- ja PUITPARKETI paigaldus. Tel 5741 1752, Mart.

Eramute ja kortermajade fassaadide rekonstrueerimine, soojustamine, krohvimine, pesemine, värvimine ja üldehitustööd. Aitame leida parima lahenduse! Tel 5647 4077, e-post info@europlaster.ee.

Kogenud santehnik pakub hea hinnaga oma teenuseid. Asukoht Tammneeme, kuid töötab ka mujal. Tel 551 8837 (vene keeles), Pavel.

Muud teenused

Kutsetunnistusega korstnapühkija, 4. tase. Töötan kiirustamata, töö puhas ja korralik, tehtud töö registreerin Päästeametis. Redelite kasutamise võimalus. Tel 5689 0125, e-post kuldnoop@gmail.com.

Koduteenusena juuste lõikus eakale ning puudega abivajajale. Tel 5592 8588, Kaie.

Kogemustega õmbleja Haabneemes teeb õmblus- ja parandustöid ning õmbleb kodutekstiile. Tel 524 2109, Heljo.

Veoteenus/kolimine. Akuraatsed kolijad. Vana mööbli demonteerimine ja äravedu, sh rämpsuarvedu. Metallijäätmeid (sh kodumasinad) viime ära tasuta. Töötame ka nädalavahetustel. Tel 502 8148.

VANARAUJA JA KODUMASINATE tasuta äravedu. Plekk, vinklid, torud, aiavõrk, mahutid, vannid, pesumasinaid, pliigid, mootorid, kaablid, autoosad, akud jne. Korterist väljatassimine, külmiku, teleri tasuline äravedu. Tel 5550 5017.

Korstnapühkimine. Kütteseadmete hooldus ja remont. Töödele garantii ja akt. Tel 5692 1396.

Pakume katuste, rennide, fassaadide, akende ja sillutiste pesu ning kaitsetöötlust. Kõnniteede ja teiste pindade pesu kõrgsurve meetodil. Tel 5650 3489.

Pikaajalise töökogemusega matemaatikaõpetaja annab eratunde Viimsis 5.–9. klassi õpilastele. Aitan korrata põhikooli lõpueksamiks. Hind kokkuleppel. Lisainfo tel 5340 0165, Mare.

Ost, müük

Müüa soodsa hinnaga puitbrikk kandiline RUF, premium pellet 6 ja 8 mm, kuivad kaminapuud ja kütteklotid, transpordi võimalus. Tel 517 0257.

Ostame absoluutselt igas seisus autosid. Kustutame ARK-ist litsentsi alusel. Tallinn ja lähiumbrus. Tel 5823 8310.

Ostan rinnamärke, vanu postkaarte, trükiseid ja dokumente, vanaraha ning muid kollektioneerimise esemeid. Võib pakkuda ka kasutatud tänapäevaseid raamatuid. Tel 602 0906 ja 501 1628.

Ostan vanavara: uuemad ja vanemad raamatud, postkaardid, märgid, mündid, margid, heliplaadid, mänguasjad, nõud, keraamika, kunst, käekellad jm. Tel 514 0618, Andres.

Müüa kuiv kaminapuu 40 l võrgus. Tasuta transport al 30 võrku. Hind al 4,20 € võrk. Suurema koguse ostjale soodustus. Tel 507 9940.

Kuivad küttepuid 50 l võrkkotis 30 cm (lepp, sanglepp, kask, saar). Info ja tellimine kodulehelt www.pakhalupuu.ee või tel 509 9598, e-post pakhalupuu@gmail.com.

KÜTTEPUUD. Müüa saetud ja lõhutud küttepuid pikkusega 30–60 cm. Pakume ka kojuvedu. Tel 522 7345, e-post marek406@gmail.com. Tellimusi võtame vastu iga päev.

Küttepuid, pelleti ja briketi müük üle Eesti. Rohkem infot saab kodulehelt www.puu24.ee või tel 520 0093, 600 0136.

Soovin osta Viimsisse 2-, 3- või 4-toalist remonti vajavat korterit,

mida enda käe järgi renoveerida. Võib olla nii nõukogudeaegses kui ka uuemas, kuni 2010. aasta majas. Tel 5349 1403, Mart.

Kohalikult kasvatatud kartulid, köögiviljad jpm otse Sinu koju! Aitame kauba tuppa toomisel või keldrisse paigutamisel. Tellimuse saab esitada telefonil 5865 2190 või põllukoju.ee.

Kuiv küttepuid: 40 l võrkkotis, 30 cm lepp, kask. Pakume kohalevedu. Tel 527 0884.

Laias valikus ja soodsa hinnaga madratsid ja voodid (erimõõtudes tellimise võimalus). Hea hinnaga kasukad ning naiste riided ja jalatšad otse USA-st poes Riiterring. Address: Randvere tee 6, 2. korrus, Viimsi.

Ostan teie auto, kaubiku või maasuri. Tehniline seisukord ei oma tähtsust. Vajadusel registrist kustutamine ja äravedu puksiiriga. Tel 5630 4306.

Muu

MTÜ Katkenud Liin koostöös Eesti Toidupanga ja Eesti Puuetega Inimeste Kojaga ootab nii headelt inimestelt kui ka tegusatelt asutustelt ja ettevõtetelt annetusi ehk rahalist toetust. Toetused ja rahaline abi on mõeldud neile, keda on tabanud kodu ja tervise ränk kaotus; neile, keda täna on haaranud tühjus ja lootusetus, kuid kel on võime uskuda meie ühisesse headusesse. See on meie võimalus aidata nõrgemaid. Anna oma panus täna, nüüd ja praegu! Annetusi saab teha MTÜ Katkenud Liin arvele EE 961010220303672222. Tänu!

LPG rosé
LPG MASSAAŽ VIIMSIS

Kõik teenused aasta lõpuni kuni **-20%!**

www.lpgrose.ee
+372 56226695

Forus Spordikeskus
Karulaugu tee 13

BRONEERI AEG JUBA TÄNA!

Dr. Ilona Varkki ootab Teid:

- üldarsti vastuvõtule
- iluprotseduuridele
- botuliini- ja täitesüstidele

☎ 60 999 10

www.viimsihambakliinik.ee

Viimsi Hamba- ja Ilukliinik

Address: Viimsi Äritare, Paadi tee 3-212, Viimsi 74001
E-post: info@viimsihambas.ee Tegevusloa nr. LO4228

KPEKATUSEPESU.EE

- KATUSTE PESU ja VÄRVIMISTÖÖD
- FASSAADIDE PESU JA VÄRVIMINE
- AEDADE PESU JA VÄRVIMINE
- KATUSTE PARANDUS
- REMONTTÖÖD
- RENNIDE PUHASTUS
- AKENDE PESU
- PAIGALDAME KATUSEREDELEID
- VAHETAME VIHMAVEERENNE
- LUMETÖRJE KATUSTELT

Töökogemust 12 AASTAT

MEIEGA SAAB ÜHENDUST Tel 5638 8994 • kpe.kpe@mail.ee f K.P.E OÜ

Taviberg
EHITUS

- Eramu ehitus ja remont
- Siseviimistlustööd
- Fassaaditööd
- Katuste ehitus
- Santehnilised tööd
- Elektritööd
- Aedade ja piirete ehitustööd
- Tänavakivide paigaldus

Info ja kontakt
Tel +372 604 0000
Mob +372 5553 0422
WWW.TAVIBERGEHITUS.EE

Avaldame sügavat kaastunnet
Riina Erkmaale perega
kalli
ema
surma puhul

Isku Baltic OÜ töökaaslased

Viimsi Artium
viimsiartium.ee

Live @ViimsiArtium
LENNA
erikülalisena MIHKEL RAUD

16.11 kell 19

Piletid Piletikeskusest

BENU+

UUS APTEEK!
Randvere MEIE Apteek
G. H. Schüdlöffeli tee 2, Randvere
E-R 10:00 - 19:00, L 10:00 - 15:00
674 8422

Anname tervisele hoogu

Ibimetin tabletid 400mg N10
Toimeaine: ibuprofeen. Näidustus: nõrk kuni mõõdukas valu, düsmenorröa (valulik menstruatsioon) ja palavik.

NO-SPA tabletid 40mg N24
Toimeaine: drotaveriinvesinikkloriid. Näidustus: seedetrakti, sapi- ja kuseteede silelihasspasmide (tajutavad hootise kõhuvalu) korral.

-27%
-40%

TÄHELEPANU! TEGEMIST ON RAVIMIGA. ENNE TARVITAMIST LUGEGE TÄHELEPANELIKULT PAKENDIS OLEVAT INFOLEHTE. KAEBUSTE PÜSIMISE KORRAL VÕI RAVIMI KÕRVALTOIMETE TEKKIMISEL PIDAGE NÕU ARSTI VÕI APTEEKRIGA.

Pakkumised kehtivad BENU või Rimi kliendikaardiga 1. - 30.11.2024 või kuni soodushinnaga tooteid jätkub.

Hoi oma immuunsus tugevana!
D-vitamiini taseme määramine novembris soodushinnaga 12.50€
Tavahind 20€

Lisainfo ja broneerimine apteekides, telefonil 611 9070 või www.benu.ee/tervise teenused

MAGAZIIN
Külasta ka e-poodi: pood.magaziin.ee

Pakkumised kehtivad 31.10.2024-04.12.2024 või kuni kaup jätkub. Pildid on illustreerivad.

<p>LED küünlad 3 tk komplektis</p> <p>990</p> <p>Tavahind 12.90 €</p>	<p>Küünal 25 cm 4 tk komplektis, värvivalik</p> <p>350</p> <p>Tavahind 4.90 €</p>
<p>Pokaalid Amore 270 ml, 2 tk komplektis</p> <p>300</p> <p>Tavahind 4.40 €</p>	<p>LED valguskett Berry 800 LED, 1,9 m, värviline</p> <p>2990</p> <p>Tavahind 36.90 €</p>
<p>Meeste hommikumantel Erinev valik</p> <p>1592</p> <p>Tavahind 19.90 €</p>	<p>Kaugjuhitav nutipistik Emax 2500 W, IP44</p> <p>1390</p> <p>Tavahind 17.90 €</p>

Randvere tee 1b, Viimsi • E-R 10-20 • L 10-19 • P 10-19
f /magaziin i /kauplusmagaziin www.magaziin.ee

November Viimsi Huvikeskuses

Üritused

- Wow laste meistriklass – kolliburgerid 2. nov kell 11.00
- Kimonojaki õmblemise töötuba 2. nov kell 10.00
- Koolitus “Nägu pringiks ja siledaks” 13. nov kell 18.00
- Noorte näohoolduse ja meigikoolitus 16. nov kell 12.00
- Viimsi Mälumäng 2024 finaal 19. nov kell 18.00
- Samblapildi valmistamine 19. nov kell 18.00
- Akvarellidega maalimise lühikursus 29. nov kell 18.30
- Jõulupärja töötuba 30. nov kell 17.00

Retropidu

Modern Talking Reloaded ja Lahedad Mutid 16. nov kell 20.00

Näitus

Näitus "meie maja lugu – Nelgi tee 1" avatud 4. nov–jaan 2025

Etendused / kontserdid

- Viimsi Muusikaliteater 25 kontsertetendus “EI PEATADA MEID SAA” 5. nov ja 8. nov kell 19
- Komöödiateatri etendus „Kolm musketäri–lõbusad lood tööst ja rahast” 15. nov kell 19
- Muusikal “Elupuu päästmine” 22. nov kell 12 ja 18

Viimsi Huvikeskus ■ Nelgi tee 1, Viimsi ■ Tel. 6 028 838 ■ viimsi@huvikeskus.ee

ISADEPÄEV Flamenco meeleolus

07.11.
kell 16.00

Haabneeme päevakeskus
I korrus saal

JUTUTUBA KOHVI JA PIRUKAGA

06.11.
Külla tuleb
August Aarma

13.11
Isadepäeva ja
mardipäeva
tähistamine

**RANDVERE
PÄEVAKESKUSES** Igal KOLMAPÄEVAL
midagi põnevat
kell 11.00

WWW.VIIMSIHOOLEKANDEKESKUS.EE

Aime Salmistu 56907520
aime.salmistu@viimsihoolekandekeskus.ee
www.viimsihoolekandekeskus.ee

RAHATARKUSE KLUBI

VÕLAKIRJAD JA AKTUAALSED TEEMAD
VASTAVALT TURGUDEL TOIMUVALE.

ESMASPÄEV
11.11.2024
KELL 17.30

JUHENDAJA
TIIU LUMBERG

MARJE PŁAAN / MARJE.PŁAAN@VIIMSIHOOLEKANDEKESKUS.EE / 56470834
WWW.HOOLEKANDEKESKUS.EE

Haabneeme päevakeskus

Kohvihommik külalisega

01.11.
kell 11.00

Viimsi kultuur
ja kultuuri-
korraldus

08.11
kell 11.00

Hingede ajal
hingehoiust

15.11.
kell 11.00

Vaimse
tervise lood

Novembri hommikud

Lehte Jõemaa
lehte.joemaa@viimsihoolekandekeskus.ee
56240688

www.hoolekandekeskus.ee

VIIMSI
SPA18+

piletid: spaahotellid.ee

Öine saunarännak 15.11

Mõnus saunarituaalide õhtu
Viimsi SPA18+ saunakeskuses

VIIMSI SPA
restoran

Isadepäeva brunch
Viimsi SPA buffet-restoranis

Eripakkumine peredele
broneerides laua ette: 75€

Akustilist muusikat
mängib ansambel
Randevuu

Täiskasvanu 34€
Laps 17€

Broneeri: toitlustus@spatallinn.ee

tehnoulevaatus

abctehno Viimsis

viimsi
kadaka peetri

Viimsis: Muuli tee 10
Viimsis teenindame kliente järjekorra alusel E-R 9-19 ja L 9-16.
Tel: 623 7052; viimsi@abctehno.ee

Kadakas: Pilvetee 8/2

Peetris: Vana-Tartu mnt 74

Vaata lisaks või broneeri: abctehno.ee

MEISTERVIIMISTLUS ee

VANNITUBAde
ehitus ja remont
100% tervikliku lahendusena

vannitoaremont.eu
tel 5620 8888
info@meisterviimistlus.ee

Naudi parimaid maitseid!

VIIMSI KESKUS

CHI

Kogu menüü -15%

Sushi Plaza

Kirishima 10 tk 10,35 €
(tavahind 11,50 €)

Gulliver Café

Üle 10 € ostuga
kaasa TASUTA kohv

Kuulsaal

Kõik pearoad ja salatid -10%

Willi Lihamaailm

Lihaveise *chuck roll* -10%

Juustukuningad

Kõik kitsepiimajuustud -10%

**HEAD
PAKKUMISED**
söögikohtades
ja toidupoodides
1.-24.11.2024

viimsikeskus.ee

=

1 Delice'i pitsa = 1 tasuta jook!

Viimsi Delice'is novembris iga Delice'i pitsaga kaasa **TASUTA** Active mango-apelsini 1,5 L mahlajook

DELICE